

Núm. 136

LLOBREGÓS

informatiu

ABRIL 2026

CONSELL DE REDACCIÓ

Antònia Balagué, Maria Garganté,
Jordi Llauredó, Maria Morros, Toni
Padullés, Sílvia Peribáñez, Neus Soler,
Ramon Torné, Adrià Torres, Josep Verdés,
Daniel Vidal, Rosa Vila.

Coordina: Fermí Manteca

COL-LABORADORS HABITUALS

Gerard Albà, Núria Bagà, Roger Besora,
Anna Cantacorps, Adrià Castellà,
Montse Miquel, Antoni Montroig,
Vanessa Pérez, Toni Pinós, Jordi Prat,
Josep M. Rius, Josep A. Vilalta,
Sergi Torrescasana, Jordi Vilagut.

COL-LABOREN EN AQUEST NÚMERO

Laia Condal, Domènec Noguera,
Imma Pesarredona, Lluís Torreguitart,
Jordi Vila.

DISSENY I MAQUETACIÓ

Joan Sala Miramunt
miramuntstudio.com
joan@miramuntstudio.com
664549131

SUBSCRIPCIONS I PUBLICITAT

Ramon Torné - T. 973 473 265

IMPRESSIÓ

Impremta Barnola (Guissona)
Tiratge: 600 exemplars
Dipòsit legal: L 798-2003
Subscripció anual: 18,00 Euros
A l'estranger: Consultar preus
Número solt: 3,50 Euros

EDITA

Associació del Patrimoni Artístic i Cultural
de Torà (ÀPACT)
c/ Baix, 8
25750 TORÀ
T. 649 352 877
apact@apactora.org

www.llobregos.info
info@llobregos.info

Número 136 - abril - maig 2026
Revista bimestral d'informació i opinió.

LLOBREGÓS INFORMATIU no es fa responsable ni subscriu necessàriament les opinions expressades pels autors dels articles publicats.
Aquest número està imprès en paper ecològic, elaborat sense clor.

EDITORIAL**ATENTS I AMATENTS**

Tot i les incerteses del panorama mundial, la vida continua a la Vall del Llobregós. Amb un ull posat, però, en totes les notícies que ens arriben cada dia i amb la por que les coses empitjorin i arribin a afectar greument el nostre petit món. Tothom pendent dels preus dels carburants, dels fertilitzants i de la cistella de la compra. Però no solament pel que ens afecta directament, sinó per la vida del planeta i de tantes víctimes, estem en contra de les guerres.

En el número de primavera de la nostra publicació veureu la quantitat de coses que es van fer i consolidant en cada un dels pobles, des de les festes de La Llordera a les celebracions del Dia de les Dones, passant per la vitalitat dels nostres esportistes, les troballes arqueològiques als castells, el record de persones que ens han deixat petjada o l'èxit de l'Aula d'Extensió Universitària de Torà. També gaudirem dels escrits dels col·laboradors habituals i assidus que número rere número ens fan participar del seu bon saber.

Gaudiu d'una primavera esplèndida, participeu de la caminada popular anual i atents a tot el que pugui passar en el nostre globus globalitzat.

MEMBRE DE:

(≡) ACPC

Associació Catalana
de la Premsa Comarcal

AMB EL SUPORT DE:

**Generalitat
de Catalunya**

COBERTA

LA PERPLEXITAT

L Un cabirol ens observa en la llunyania i sembla perplex. I recordo la perplexitat que em va causar a mi veure'n un, de cabirol, per primera vegada, saltant amb aquella gràcia insòlita enmig dels camps. El cabirol no era una espècie habitual pels tocs del Llobregós. És un "nouvingut" des de fa uns anys, i qui ho sap si la perplexitat que sembla mostrar el que surt a la foto és la d'aquell individu que no sap massa quin és el seu lloc al món, ni explicar-se allò que hi passa.

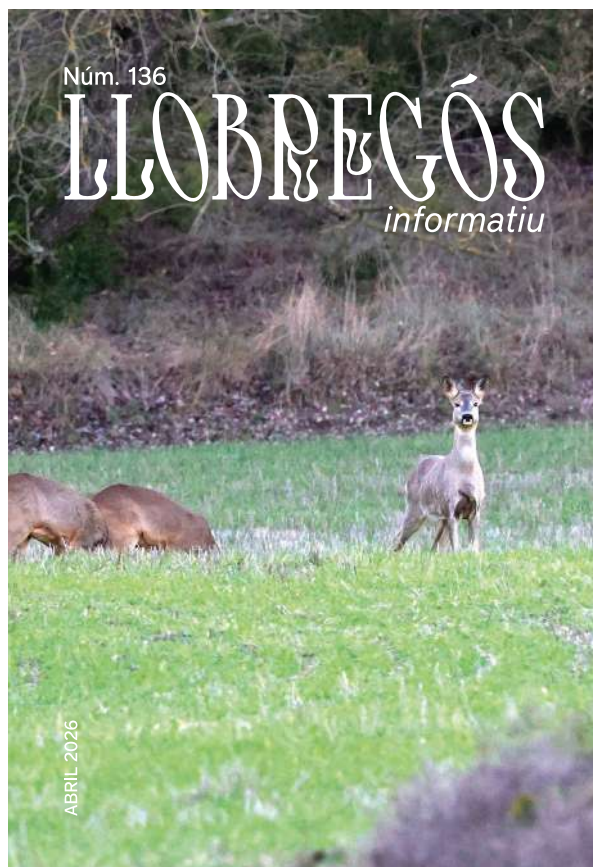
El cabirol podríem ser nosaltres. De fet, ell és nosaltres. La sensació de perplexitat s'ha convertit en un estat gairebé permanent davant d'un món que canvia a una velocitat vertiginosa. Les notícies ens arriben sense treva: conflictes que esclaten, crisis climàtiques que s'agreugen, avenços tecnològics que transformen la manera com ens relacionem i entenem la realitat, personatges perillosíssims i d'antuvi inimaginables que semblen tenir el ple comandament de la nau. Tot passa alhora, i sovint sense el temps necessari per assimilar-ho.

Aquesta acumulació d'esdeveniments genera una barreja d'incrèdilitat i cansament. La hiperconnexió ens manté informats, però també ens exposa constantment a una realitat fragmentada i, a vegades, contradictòria.

Però en part depèn de nosaltres que la perplexitat no sigui només desconcert, sinó també una oportunitat per buscar sentit. Lluitar per a que, enmig del soroll, encara hi hagi espai per a la reflexió, per recuperar una mirada crítica i, sobretot, per imaginar formes diferents de viure i conviure en aquest món incert.

Text: Maria Garganté

Fotografia: Adrià Torres

Índex

EDITORIAL	2
COBERTA	3
NOTICIARI	5
ESPORTS	13
DE LA VALL	18
LES VEUS DE LA VALL	35
NO EM FEU CAS	35
CINEMA	36
EL SECRET DE LES PARAULES	38
PSICOLOGIA FAMILIAR	39
PEL BROC GROS	40
PEDAGOGIA	42
LA VALL DE FOREST	44
EL MONÒLEG ÉS COSA DE DOS	46
LA TALAIA	48
LA CUINA DEL LLOBREGÓS	49
PASSATEMPS	53
FOTO PER RECORDAR	58

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY I COMPLEMENTS

JORDI VILAR, S.L

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 48 2077 - Fax 973 48 2373

Sevi's Fusters

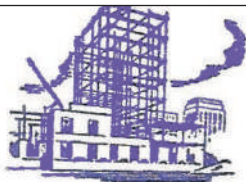
- Portes - Parquets
- Finestres - Guines
- Armaris - Mobiliari

☎ 673 419662

📍 Torà - 25750, Lleida

Manuel Gallego

**Construccions
Sant Gil, S.C.C.L.**

c/ Montsec, 21 - 25750 TORÀ
Tel. 973 473 547 consangil@telefonica.net

**Serveis i Neteges
Segarra**

Atenció personalitzada per a
avis i/o malalts, a domicili.
Servei de neteja per a
particulars, despatxos,
obra nova...

Av. Ponts, 1 - GUISSONA
973 55 25 02 - 618 72 88 59
sad_segarra@yahoo.es

EXCAVACIONS GERMANS

CASES

Oficines i magatzem: Polígon l' Aguda II, nau 8
25750 TORÀ (LLEIDA)
Tel / Fax: 973.47.36.16 / 629.28.55.18
e-mail: germanscases@excavacases.es

EXCAVACIONS - TRANSPORTS - CONTENIDORS - MATXUQUEIG

**CAL MAS
DE SANT SERNI**

25750 TORÀ | LA SEGARRA | LLEIDA
TEL. 973 473 581 | 676 086 185
FAX 973 473 107 | www.calmas.net

Connecta amb la Vida

**RETIRS IOGA
OSTEOPATIA**

CAL GARRIGA
PRADES DE LA MOLSOSA

Més info: 664 735 137
@osteo_ioga @ariadnacivil

OLIVIA CIVIL
OSTEOPATIA · IOGA

OSTEOPATIA
TERÀPIA ENERGÈTICA
RETIRS · TALLERS

Prades de la Molsosa

Info i reserves: 664 735 137
osteo-ioga.com
@osteo_ioga

FESTA MAJOR D'HIVERN A CASTELLFOLLIT

El Dj Buzii va contribuir a animar de festa al local social de Castellfollit.

Associació de Joves.- Molts recordaran el dissabte 24 de gener com el segon cop que ens va nevar aquest any. A Castellfollit, a més, el recordarem perquè vam celebrar una Festa Major d'hivern memorable, en honor al nostre patró Sant Vicenç. La celebració va començar dos dies abans, el 22 de gener, dia del patró, amb la missa en el seu honor i la cantada dels goigs. Va continuar el dia 24, amb un esmorzar popular al matí, un ball al vespre amb l'inigualable Marc Anglarill i la festa a la nit amb el mític Dj Buzii. Va ser una diada ideal, en què, tot i el fred, vam aconseguir que tot el poble sortís de casa per venir a fer unes ballarugues plegats. Petits, joves i no tan joves vam reunir-nos al Local Social per celebrar que, un any més, ens podem continuar retrobant a finals de gener, tot compartint un beure, un entrepà i alguns passos de ball.

ESPOT PUBLICITARI A VICFRED

Vista del desplegament a Vicfred per rodar un anunci de joieria.

Josep Verdés.- El dimecres 28 de gener es va rodar un spot publicitari d'una marca catalana de joieria en col·laboració d'una coneguda marca de cotxes. De bon matí l'equip de filmació i de càtering es van instal·lar davant la bàscula municipal i durant tot el dia va ser un continu anar i venir de vehicles i de gent. L'espot es va realitzar entre el tram de carretera que va del poble fins als Hostalets i en cap moment no hi va haver cap molèstia pels veïns, ni es va tallar en cap moment la carretera. El desplegament de mitjans va ser molt considerable per la complexitat de tot plegat ja que es necessària la col·laboració de molta gent per fer la filmació d'un anunci. Van comentar els promotors que el lloc es ideal pel poc transit i molts bons paisatges i que no sabien si sortiria l'anunci per la televisió o per algun canal d'internet. Haurem d'estar atents.

L'ESCOLA DE SANAÜJA CELEBRA EL CARNAVAL

La faula de la llebre i la tortuga va ser el lema del carnaval d'aquest any (Fotografia Maria Casoliva).

Toni Padullés Rius.- Els grallers Canyacrec, com cada any, van acompanyar la celebració del Carnaval a l'escola de Sanaüja, amb la participació dels alumnes, mestres i l'activa colla de l'AFA (Associació de Famílies d'Alumnes). Es va fer al local social, per la pluja, però tot i així van ballar al compàs de gralles i tabals, es va llegir el testament de la reina Carnestoltes i fins i tot la van mantejar i, és clar, al final li van fer el comiat fins l'any vinent. En acabar hi va haver coca amb xocolata per tothom. Aquest any els alumnes i mestres anaven disfressats de llebres i tortuges. A l'escola havien treballat la faula d'Isop "la llebre i la tortuga" i van considerar que podia ben bé ser el lema del Carnaval. En destaquen valors personals fonamentals en la formació dels infants, com són la perseverança, la resistència davant de dificultats i la humilitat.

REREHABILITACIÓ DEL CEMENTIRI DE PALOQUET

El cementiri de Palouet llueix una nova imatge amb el nou paviment.

Dani Vidal.- El projecte de rehabilitació estructural ha consistit en l'arranjament dels murs perimetrals i d'una part del paviment interior del recinte, que s'havia malmès amb el pas del temps. A més d'aquestes actuacions de manteniment, s'han realitzat altres millores com la formació d'un nou columbari i la creació d'un espai per al record i el dol perinatal. Aquestes obres han tingut un cost de 70.496 euros, que ha finançat la Diputació de Lleida a través del pla de cooperació municipal per a inversions en matèria de salut.

BENVINGUDA ALS NADONS CALONGINS

El petit Roger en braços dels seus pares, rep l'obsequi de benvinguda.

Redacció.- Alguns municipis, com el de Calonge de Segarra, tenen el costum i el bon detall de homenatjar els nadons que han nascut al municipi. És una manera de donar la benvinguda als nous ciutadans, obsequiar-los i un gest d'integració a la comunitat. Precisament a Calonge, el passat 28 de desembre, va néixer el Roger Torrades Valerio, fill del David i la Clara, de cal Fania del nucli de Mirambell. Així, doncs, l'Ajuntament els va lliurar, com a obsequi de benvinguda, una canastreta amb productes per al petit Roger. L'enhorabona!

TALLER D'ARGILA A LA MOLSOSA

Diferents moments de creació de les peces de ceràmica.

Rosa Vila.- El passat 24 de gener va finalitzar el taller d'argila que es va dur a terme a la Molsosa conduït per l'Anna. Durant el curs, organitzat per l'Ajuntament i amb la col·laboració de la Diputació de Lleida, cada participant va crear dues peces de ceràmica, utilitzant diferents tècniques de modelatge. Es va treballar el modelatge a mà, una de les tècniques més antigues donant forma a l'argila amb les mans, fent una mena de xurros. També la tècnica de plaques o lloses, basada en l'ús de làmines d'argila tallades i unides per crear peces amb formes més planes i estructurades. Un cop elaborades, les peces es van coure al forn i posteriorment es van pintar. D'aquesta manera els assistents van poder conèixer i experimentar el procés complet de creació d'una peça de ceràmica.

CALÇOTADA POPULAR A SANAÜJA

La bona organització, l'ambient festiu i el sol primaveral van fer de la calçotada una festa del poble. Fotografia: Maria Casoliva

Toni Padullés Rius.- Amb el suport de l'Ajuntament, el grup de diables del poble "Les forces diabòliques de Sanaüja" va organitzar el dissabte 21 de març una calçotada popular. Un dia esplèndid va permetre fer el dinar al passeig davant de les piscines i compartir amb el veïnat un bon àpat. S'hi van apuntar 160 persones que van gaudir d'uns bons calçots i la carn a la brasa que cou el mateix grup de diables. El propis organitzadors ho han qualificat d'èxit complet amb ganes de repetir l'any vinent. Per acabar es va fer un bingo, enmig d'un ambient festiu, per tal de recollir diners per a la colla dels diables. Va estar, també, una bonica manera de dir en grup "benvinguda primavera!"

FESTA MAJOR D'HIVERN, A IVORRA

El Màgic Andreu va fer les delícies dels nens i les nenes d'Ivorra amb la seva màgica simpàtia.

Redacció.- La Candelera marca la Festa Major d'Hivern a Ivorra el dia 2 de febrer de cada any. Com a preàmbul, el dissabte abans va tenir lloc una sessió de màgia al local social amb la visita del famós Màgic Andreu, en una tarda plena de rialles i ulls emocionats, a més de la fantàstica màgia que va crear un ambient molt especial entre els prop dels 150 assistents. Per altra banda, el mateix dia 2, el Santuari de Santa Maria es va omplir per celebrar la tradicional Missa de la Candelera on es van beneir les candeles i es van cantar els goigs de Santa Maria, davant la imatge de la Mare de Déu d'Ivorra que també hi va estar present.

ACTIVITATS FESTIVES A MASSOTERES

El local social Massoteres ple per celebrar la calçotada.

Dani Vidal.- Gairebé un centenar de veïns de Massoteres es van aplegar al local social, dissabte 21 de febrer, per celebrar la calçotada, una activitat que ja s'ha consolidat dins del calendari festiu del municipi. Una altra activitat que s'organitza cada any al municipi, aquesta a càrrec de l'Associació de Dones de Massoteres, és la commemoració del 8M, Dia internacional de les dones. Els actes, que van tenir lloc el dissabte 7 de març, van consistir en una caminada, la lectura del Manifest, un sopar de germanor i l'espectacle teatral "Els contes de Mercè Rodoreda", amb l'actriu Pepa Lavilla.

ACTIVITATS A IVORRA DE L'ASSOCIACIÓ DE DONES

El local social va ser l'escenari de la sessió de cuina, a càrrec de l'Eva Oliva.

Redacció.- L'Associació per a la Promoció de les Dones d'Ivorra no para de fer activitats. Durant aquest curs, ja han fet una sortida al teatre Romea de Barcelona per assistir a la representació de la Cubana "L'amor venia en Taxi", on van gaudir de la sorprenent actuació d'aquesta companyia. També van organitzar un "showcooking" de dues hores amb la nutricionista Eva Oliva, on van aprendre i assaborir receptes ràpides i suculentas. Igualment, l'Associació s'encarregà de la Torronada popular que es va celebrar la nit de Nadal, després de la Missa del gall. Tots cap al local social a menjar uns bons torrons, coca i fer tertúlia, i que en definitiva és compartir bons moments i fer poble.

CARNAVAL A L'ESCOLA SANT ROC

Els nens i les nenes de l'escola de Castellfollit celebren un Carnaval ben complert.

Escola Sant Roc.- El Carnaval va començar amb les consignes que va manar el rei Carnestoltes i que tothom de l'escola havia de complir: dilluns, pijama; dimarts, vestits/des de gent gran; dimecres, de nadons, i dijous, amb bigoti. Divendres al matí cadaun podia anar disfressat com volgués i a la tarda d'esport. La disfressa de la tarda de divendres estava relacionada amb el projecte de la ZER que va finalitzar amb les olimpíades. Per celebrar el dijous llarder els grans de l'escola van anar amb bicicleta fins a Ivorra i els altres a la Font Nova. A causa de la pluja de divendres de carnaval es va haver d'anul·lar la rua pel poble però les famílies van poder anar a l'escola a escoltar el pregó i veure el ball de carnaval.

VINE A CONEIXE'NS

ESCOLA RURAL SANT ROC

ZER Vent d'Avall
Castellfollit de Riubregós

Visita'ns amb cita prèvia

93 869 30 11

a8016082@xtec.cat

<https://agora.xtec.cat/ceipcastellfollit/>

CLASSES DE IOGA A CASTELLFOLLIT

La tonificació muscular i el ioga aglutinen el grup en cada sessió.

Redacció.- Un any més, Castellfollit de Riubregós es mou! Les classes de ioga i tonificació dirigides per la Laura són el punt de trobada ideal per a qui busca cuidar el cos i la ment sense sortir del poble. A l'inici de la setmana fan una sessió activa per despertar els músculs, enfortir tot el cos i el cor, guanyant la resistència i la vitalitat que es necessita per al dia a dia. A mitja setmana, una sessió de ioga per baixar el ritme, estirar bé cada múscul i corregir la postura. La Laura guia les participants a través de la respiració i el moviment conscient per alliberar tensions i sortir de la classe amb una sensació de calma total. Les classes són per tots els nivells, estones per cada una, en un ambient de confiança i bon ambient.

 <p>TERRA FERMA VIATGES G.C. 1022</p> <p>Ctra. de Calaf, nau 2 25750 TORÀ (Lleida)</p> <p>Tel. 973 473 590 Fax 973 473 807</p>	<p>AUTOCARS</p> <p>Prats Serrat</p> <p>SERVEIS NACIONALS I INTERNACIONALS TRANSPORT ESCOLAR GRUPS PARTICULARS</p> <p>AUTOCARS PRATS SERRAT C/ Calaf, Nau 2 - 25750, Torà, LLEIDA Tels: 973 473 590 - Fax: 973 473 807 e-mail: info@autocarspratserrat.com web: www.autocarspratserrat.com</p>
--	---

 <p>estudi BLAT ARQUITECTES</p>	<h2>DESPATX D'ARQUITECTURA</h2>			
 <p>Projectes d'obra nova i reforma</p>	 <p>Inspecció tècnica d'edificis (ITE)</p>	 <p>Cèdules d'habitabilitat</p>	 <p>Certificats d'eficiència energètica</p>	
<p>CONSULTA'NS SENSE COMPROMÍS</p>				
<p>680 44 31 03 ROGER BESORA MARTA MIRAVET 617 11 52 65 hola@estudiblat.cat Comabruna 8, Baixos. 25300 TÀRREGA</p>				

TORRE DE VALLFEROSA

Visita regular cada
diumenge a les 11h

Entrades ja disponibles a
entradessolsones.com

Contacta per a
més horaris i grups particulars

*Una de les joies
del Llobregós*

**Coneix-la
Fes-la conèixer**

CB TORÀ: 20 ANYS FENT CLUB

Entrem ja a la recta final d'aquesta temporada tan especial, en què el Club Bàsquet Torà celebra el seu 20è aniversari. Amb 9 equips i 100 jugadors, el club continua omplint el pavelló d'esforç, il·lusió i compromís cada cap de setmana. En aquesta pàgina us presentem les fotografies dels equips que formen part del club aquesta temporada, des dels més petits fins als més grans, tots ells peça clau d'aquest projecte col·lectiu que creix any rere any gràcies a la implicació de jugadors i jugadores, famílies, entrenadors, patrocinadors i junta. Per celebrar aquestes dues dècades d'història, properament es posarà a la venda una samarreta commemorativa dels 20 anys i s'estan preparant diverses activitats de celebració que s'anunciaran ben aviat. Vint anys després, el CB Torà continua mirant endavant amb la mateixa passió i amb un crit que ens uneix a tots: "1, 2, 3 Torà, pebrots i pa!"

Junta Club Bàsquet Torà

NOTA DE LA REDACCIÓ

El CB Torà és una veritable escola de bàsquet, en què s'inicien en aquest esport des dels més petits fins als més veterans. La implicació dels monitors i entrenadors fa que les famílies confiïn en el club, ja que s'ha convertit, més enllà de la pràctica de l'esport, en una escola on es desenvolupen valors, com ara el companyerisme, l'esforç, la solidaritat, la superació, la perseverança i el treball en grup. Des d'aquí els donem l'enhorabona i els desitgem bona sort per continuar amb aquesta tasca esportiva i educadora.

Veteranes femení

- Pans saludables
- Brioixeria artesanal
- Coques dolces i salades
- Cuit al forn de llenya
- Productes de proximitat
- Recuperació de blats antics

Portal de Pasterola - Biosca (Lleida)

609 015 417

laforneradebiosca@gmail.com

 [_la_fornera_](https://www.instagram.com/la_fornera)

TORRA

CEREALS I LLAVORS TORRA, S.L.

C/. Palouet, s/n
25750 TORÀ (Lleida)

Tels. 973 473 433 - 973 473 372
Fax. 973 473 572

Babies mixt

Escola mixta

Pre-mini femení

Infantil femení

Mini masculí

Mini femení

Infantil masculí

Sènior masculí

FS CASTELLFOLLIT: COM A CASA, EN LLOC

Al Futbol Sala Castellfollit estem vivint una temporada diferent i il·lusionant. Tot i que els resultats no estan essent tan bons com ens podíem imaginar a l'inici d'una temporada en què preteníem lluitar per l'ascens, estem construint les bases per consolidar un projecte a llarg termini i creant l'estructura perquè els joves del poble puguin tirar endavant el club en un futur.

Hem passat uns anys en què, tot i poder gaudir de futbol sala d'alta qualitat, la gent no s'acabava de sentir identificada amb l'equip. Teníem un conjunt format per bons jugadors amb experiència en divisions més competitives, però ja fos perquè jugàvem a Torà o perquè la majoria de jugadors no eren coneguts, la massa social del club – és a dir, la majoria de vilatans – no anava a veure els partits.

Avui dia, això ha canviat radicalment. Tot i que a Torà ens hi tracten de meravella – i és una sort poder-hi anar quan el temps no acompanya – no hi ha res com jugar a casa, amb un poliesportiu ple d'aficionats que esperen amb delit un gol de l'Hug, una croqueta del Bernat, una assistència del Leo o una parada del Josep Maria. La barreja d'aquests debutants més joves amb la veterania del Pau, el Zet, el Guixé o el Rial està generant un ambient diferent

que fa gaudir d'allò més els veïns.

Per a nosaltres no té preu passejar per davant de La Torre i que el Joan ens doni instruccions precises sobre com ho hem de fer per guanyar el proper partit, o anar a veure el Barça a Ca l'Adela i que el Marcel·lí se'n rigui de com en som, de dolents. I és clar, no podem evitar pensar en la gràcia que li hauria fet al Josep Maria veure'ns a tots a Can Pep després dels partits, tot cruspint-nos un tall de coca o de pa amb tomàquet i explicant-li les anècdotes més ridícules del dia, com sempre hem fet.

Així que us convidem a tots a venir el proper dissabte a la pista municipal a fer una cervesa i unes patates, gaudir del mundialment reconegut sol de Castellfollit i animar un equip que promet no meravellar-vos per les aptituds futbolístiques dels seus integrants, però que us dona l'excusa perfecta per comentar la jugada amb els amics, fer safareig i retrobar-vos amb els familiars. És a dir, per fer poble.

Lluís Torreguitart

Un equip ple de joves promeses

L'alegria del vestidor es contagia a la resta del poble

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

Plaça del Pati, 4
25750 TORÀ

telèfon
973 47 30 83

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

**ESTANC LLIBRERIA
ROVIRA**

P/D EL VALL 16, TORÀ
(LLEIDA)
973 47 33 46

LLIBRERIAROVIRA@HOTMAIL.COM

SANAÜJA COMMEMORA EL 8M

Antigament, en algunes cases, l'expressió "cugula!" definia el desencís i malestar del pare o els avis (especialment els homes) pel naixement d'una nena a la família. S'esperava sempre un noi, per ser l'hereu o per ajudar a casa com a cabaler.

Amb el lema "Ni males herbes ni segons plats: som les dones de Sanaüja" es va commemorar el 8M amb una colla d'actes per reivindicar la igualtat real i el paper fonamental de la dona al món rural. Les fotografies de l'exposició van fer viure emocions de gratitud per les dones que ens han precedit: mares, ties, àvies, ties-àvies, besàvies, veïnes... totes elles ens van donar –a tots–, en algun moment de la vida, una empenta de coratge, ens van fer una reflexió que ens ha servit per sempre.

El manifest del 8M el van llegir entre la Imma Secanell, presidenta del Consell d'Alcaldes i Alcaldesses de la Segarra, i l'Elena Guirado, consellera d'Igualtat al Consell Comarcal de La Segarra. A continuació hi va haver la

xerrada sobre el projecte "Sóc Cugula", a càrrec de Núria Costa Balasch, amb una reflexió profunda sobre el pes de ser dona al món rural.

Les activitats van seguir amb una taula rodona "Veus de Sanaüja". Diverses dones van compartir experiències personals amb l'arrel en el passat i la mirada cap al futur.

En la cloenda es va lliurar un ventall a totes les assistents amb un missatge bonic i, ahora, ple de sororitat: **Que res ni ningú et faci oblidar que ets una dona meravellosa**"

Toni Padullés Rius

La lectura del manifest va reivindicar el paper fonamental de la dona al món rural (Laia Conda).

ELECCIONS AGRÀRIES 2026

El passat 27 de febrer es van celebrar les eleccions agràries per tal de determinar la representativitat dels sindicats agraris catalans i per reforçar la veu del sector en els espais de diàleg de les taules sectorials amb l'Administració. En el total de Catalunya, Unió de Pagesos ha estat la força més votada amb el 47% dels vots, seguida de Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya amb un 30%, ASAJA amb un 11%, Assembla Pagesa de Catalunya amb un 5,25% i Unió de Petits Agricultors amb l'1,89%. La participació a tot Catalunya ha estat del 54,78% i ha hagut també un 5% de vots en blanc i un 20% de vots nuls que es poden atribuir a Revolta Pagesa, grup que no es va presentar a les eleccions però va demanar que els pagesos votes-sin aquesta opció.

Aquests resultats globals són equiparables als obtinguts aquí als municipis de la vall del Llobregòs i, com en les darreres eleccions, durant la jornada electoral no hi va haver cap incidència remarcable. Tot seguit en el quadre adjunt trobareu les dades dels diferents municipis de la vall i cal remarcar que per agilitzar enguany les eleccions, els municipis on hi havia menys de 15 votants al cens, els votants han hagut

d'anar a votar en un altre municipi com és el cas del votants de Massoteres que han hagut d'anar a votar a Guissona o els de Sant Guim de la Plana (Vicfred) que han hagut d'anar a votar a Sant Ramon.

Josep Verdés

	UP	JARC	ASAJA	AS.PAG	UPA	BLANC	NULS	PART.
PINÓS	14	4	0	4	1	1	15	62,91%
BIOSCA	13	1	1	0	0	0	5	90,91%
CALONGE	10	3	0	4	0	1	5	65,71%
CASTELLFOLLIT	11	4	0	0	0	1	4	90,91%
IVORRA	7	1	0	4	0	3	6	100,00%
LA MOLSOA	11	0	1	2	0	3	2	100,00%
GUISSONA-MASSOTERES	31	1	4	1	1	1	4	56,58%
SANAÛJA	12	1	2	0	0	1	4	74,07%
TORÀ	14	4	0	1	0	1	3	63,88%
S.RAMON-S.GUIM DE LA P.	15	0	0	1	0	0	8	51,06%
TOTALS	138	19	8	17	2	12	56	
	70,41%	9,69%	4,08%	8,67%	1,02%			

FESTA DEL BRUT I LA BRUTA TORÀ DESBORDA

La festa del Brut i la Bruta ha tancat la seva 37a edició confirmant el seu poder de convocatòria i la seva singularitat. Prop de 10.000 persones han passat pel municipi al llarg del cap de setmana, consolidant la celebració com un dels referents singulars de l'hivern a les terres de Lleida i el tret de sortida oficial dels carnivals a Catalunya.

Enguany es presentava un cartell musical ambiciós encapçalat pel grup Els Catarres la nit de divendres i la festa ha mantingut el seu eix vertebrador en la tradició de la Llordera. La sàtira política, amb una aparició sorpresa de "Franco" enviat per Donald Trump, i els concerts d'Els Catarres i la Banda Neon marquen un cap de setmana multitudinari on s'ha reivindicat el model festiu tradicional.

LA NIT DEL CONSTANTÍ I L'ÈXIT MUSICAL

El Brut i la Bruta va arrencar divendres amb la consolidada Nit del Constantí. El gegant va ser “despertat” a la plaça del Pati i traslladat en cercavila fins a la plaça de l'Església. Allà, sota una temàtica de “mons paral·lels” evocats pels efectes de la beguda de la festa, es va donar pas a la gresca nocturna. Els concerts d'Els Catarres divendres i de la Banda Neon i K-ZU dissabte van omplir el pavelló poliesportiu fins a esgotar totes les localitats.

1. *L Nit del Constantí es consolida com un dels eixos de la festa*

2. *El pregó va despertar l'expectació i les rialles dels assistents*

L'ESSÈNCIA I TRADICIÓ DE LA FESTA

La jornada de dissabte va començar amb la Llordereta, on els més joves van prendre el protagonisme replicant els elements de la festa en format infantil. Al matí es va gaudir del concert familiar del grup Ambauka, reforçant el caràcter intergeneracional de la celebració.

A la tarda, un any més, es va viure la part més tradicional de la festa, la Llordera. Com a novetat es va recuperar l'essència de la festa antiga, reincorporant la Lloca i els acompanyants, tot escenificant els costums de demanar aliment, porta a porta de cada casa, per així fer una gran festa amb tot el poble. Després els gegants van ser els protagonistes de la tarda amb els seus balls i la rua de carnaval. La tarda de dissabte va tancar novament a la plaça del Pati amb el Bingo Brut musical novetat d'enguany i una botifarrada popular.

TRUMP, FRANCO I L'ACTUALITAT TORANESA

L'acte central de dissabte a la tarda a la plaça del Pati va comptar amb la presència del periodista Espartac Peran com a convidat especial i presentador. Tot i això, el moment més esperat de la tarda va arribar amb el pregó satíric, enguany interpretat per l'humorista i cantant Ferran Aixalà.

El fil conductor de l'espectacle va girar entorn d'un suposat pla secret de Donald Trump per conquerir Torà.

Davant la impossibilitat d'assistir-hi personalment per qüestions d'agenda, el magnat va enviar un "amic seu": una paròdia de Francisco Franco interpretada per un actor local. En un gir còmic molt celebrat pels assistents, el dictador va aparèixer assegurant que "no estava mort, sinó de parranda".

3. El pavelló, ple de gom a gom, va disfrutar de bona música

4. Un dels moments més àlgids de la festa va ser el concurs de disfresses

roba de casa modes

albert

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

ELCASINO
CALAF

125 anys d'història

UN CONCURS DE DISFRESSES AMB NOVES CATEGORIES

Més enllà de la música, la nit de dissabte al pavelló va viure un dels seus moments més àlgids amb el tradicional concurs de disfresses, que enguany ha tingut una gran participació. L'organització va introduir noves categories al certamen, un al·licient que va motivar la creativitat de les colles i va omplir la pista de diversió, color i originalitat. Aquest èxit de convo-

catòria va convertir el concurs en l'avant-sala perfecta per a la nit més llarga de la festa posant punt final a una edició que ha sabut equilibrar l'aposta per grans noms de l'escena musical catalana amb la recuperació del patrimoni immaterial del segle XVIII.

*Jordi Vila
Associació del Brut i la Bruta*

PODOLOGIA

- Esportiva
- Geriàtrica
- Infantil
- Estudis de la marxa
- Durícies / Ulls de poll
- Ungles clavades
- Fongs, berrugues, úlceres
- Silicones

FISIOTERÀPIA

- Tractament de lesions esportives
- Tractaments d'esquena
- Rehabilitacions
- Drenatge limfàtic
- Estiraments i reforç muscular
- Embenats Neuromusculars
- Altres teràpies

**PODOLOGIA
TORÀ**

Plaça del Vall nº19 1r 1a
TORÀ

630-111-145

AULA D'EXTENSIÓ UNIVERSITÀRIA DE TORÀ

LITERATURA I DRET CIVIL
MARQUEN LES DARRERES SESSIONS

El curs de l'Aula d'Extensió Universitària de Torà entra a la recta final. Només queden tres sessions per tancar un programa que, fins ara, ens ha deixat aprenentatges i reflexions sobre temes ben diversos.

La sessió de febrer va estar dedicada al món literari amb l'escriptor, poeta i traductor **Alejandro Palomas**, premiat en diverses ocasions, entre d'altres amb el Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil per l'obra *Un hijo*, que recentment ha estat adaptada al cinema i s'estrenarà el proper mes de maig. Escollir-lo com a primer autor que visita l'Aula no ha estat aleatori, sinó fruit de la seva vinculació i estima especial per Torà, on va passar part de la seva infància.

Palomas ha focalitzat bona part de la seva obra literària en l'univers familiar, explorant amb una mirada sensible i profunda les relacions intrafamiliars, les fragilitats, els silencis i els vincles que ens defineixen a tots i totes. La seva primera obra, *Una madre*, inspirada en la seva pròpia mare, va néixer de la necessitat de mantenir-ne viu el record i omplir el buit que queda quan ens deixen. La primera d'una tetralogia que ens convida a fer un viatge cap a la infància i a reflexionar sobre la família.

I és que, per a un escriptor, el món és la seva ploma. Només cal parar i observar la gent, els personatges que mouen la vida, tot allò que passa al seu voltant, i deixar-se portar pel subconscient que ens porta a crear nous mons. La ficció no deixa de ser això, un mirall de la realitat. Una realitat amb múltiples mirades.

Per altra part, al març hi hem assistit a una classe magistral amb Carles Enric Florensa, catedràtic de dret civil i director de la Càtedra de Dret Registral de la Universitat de Lleida, que ens va endinsar en el món de les herències i de la transmissió patrimonial.

Vam abordar qüestions clau com els drets del vidu/a més enllà de l'herència o del testament i del concepte de l'Any de Viudetat (també en parella de fet); el concepte d'herència i de com tothom té un mínim patrimoni que serà traspasat i que inclou tant drets com deutes; la legítima; les vies per accedir a les herències, i el dret de renúncia. En aquest sentit ens va informar que l'any 2024, a Catalunya hi va haver un 15,5% de renúncies a l'herència.

CASTELLFOLLIT: TROBALLES AL CASTELL

El passat mes de febrer es va dur a terme una petita excavació arqueològica a l'entrada del castell de Sant Esteve, concretament al costat esquerre de l'escala principal. Una intervenció que tenia com a objectiu documentar millor les estructures conservades en aquest sector.

Durant els treballs es va descobrir una nova escala situada sota l'escala que ja era visible fins ara. Aquesta estructura presenta una construcció amb carreus de millor qualitat, fet que podria indicar una fase constructiva anterior o una reforma posterior de l'accés al recinte.

A més, l'excavació també va permetre localitzar una sitja excavada al subsòl, probablement destinada a l'emmagatzematge de cereals. Aquest tipus d'estructures eren habituals en contextos medievals i constitueixen un testimoni important de les activitats domèstiques i de subsistència associades al castell.

Aquests nous descobriments aporten informació rellevant sobre l'organització de l'espai d'accés al castell i contribueixen a ampliar el coneixement sobre l'evolució històrica d'aquest conjunt patrimonial.

Domènec Noguera

Vista de les excavacions al castell de Sant Esteve on s'aprecia la sitja i l'escala descoberta recentment

EXCAVACIÓ ARQUEOLÒGICA AL CASTELL

CALONGE DE SEGARRA
N'ACCELERA LA RESTAURACIÓ

En el marc de la restauració del castell de Calonge de Segarra, darrerament s'ha realitzat l'excavació arqueològica del pati, seguint la planificació recollida a l'etapa 2 del Pla director. Ja que el castell s'articula entorn d'aquest pati, la seva excavació i estudi facilitarà la comprensió del conjunt d'edificis que el configuren.

Durant els treballs s'hi ha localitzat una escala de majors dimensions que la que ja es coneixia, la qual estava construïda sobre l'anterior. Igualment, s'ha descobert que la major part de la superfície del pati està pavimentada amb pedres de petites dimensions clavades a terra dibuixant tres franges. A tocar de la torre de planta circular, a la seva banda nord, s'ha localitzat una estança tancada on s'ha trobat un forn, possiblement de pa. Els materials arqueològics

recuperats han estat fonamentalment fragments de ceràmica dels segles XIX, moment d'abandonament del castell.

Segons informa l'Ajuntament, l'actuació ha tingut un cost de 35.000 euros i ha estat totalment subvencionada per un ajut de l'Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural (OSIC) del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya en el marc de la convocatòria de subvencions a municipis i comarques per a inversions en la gestió del patrimoni arqueològic i paleontològic, any 2025.

Quan s'acabi l'excavació arqueològica al pati, es durà a terme la segona fase de les obres de restauració i consolidació de les restes d'aquest castell medieval.

Redacció

Vista del pati del castell de Calonge amb el paviment i les escales descobertes

FESTA DE SANTA ÀGUEDA A TORÀ

Tot i que el dia de Santa Àgueda és el 5 de febrer, no va ser fins a principis del mes de març que vam celebrar la 36a festa de Santa Àgueda, coincidint amb el Dia Internacional de les Dones. Enguany vam començar el programa el diumenge dia 1 de març amb la celebració de la missa en honor de la santa patrona i protectora de les dones amb la posterior benedicció i repartiment dels panets entre tots els assistents.

Aquest va ser l'inici d'una setmana que va acabar amb la celebració, el dissabte dia 7, de l'esperat sopar i festa al pavelló poliesportiu. Un sopar que totes esperem amb molta il·lusió ja que s'ha convertit en una tradició, un punt de trobada de totes les dones on celebrar la nostra diada i gaudir d'una nit plena de sorpreses.

1.- Moment del nomenament de la nova Alcaldessa, Trini Ruiz

2.- El sopar de Santa Àgueda va omplir el pavelló amb un ambient de germanor

Les taules es van omplir de gairebé 300 comensals, a les quals vam oferir un detall molt especial: ens vam sumar a la iniciativa solidària de #postureiglleida obsequiant a totes les assistents amb una #postuxapa amb la inscripció LOVE POPES que dona suport a la Associació ADIMA (Associació de Dones Intervingudes de càncer de Mama) de les terres de Lleida. Els beneficis van ser lliurats directament a aquesta Entitat.

Després del sopar, vam seguir amb el sorteig popular fins arribar al moment més esperat de la nit, el nomenament de la nova **Alcaldessa per a 2027**, que serà **Trini Ruiz**.

Arribat aquest punt, l'espectacle sorpresa d'enguany ens va traslladar als anys 70 amb un espectacle-tribut d'ABBA que ens va fer recordar grans temes musicals i icònics, tots ells presents a la pel·lícula Mamma Mia, i ens va aixecar de les cadires. Donava pas a continua-

ció al Dj Ernest Codina, conegut locutor i director del programa més matiner de RAC105 "MATINA CODINA" per ballar durant més de 2 hores sense parar fins acabar amb el Dj Cerverí, David Beatz, el qual, com sempre, va fer una gran actuació per moure el cos fins ben entrada la matinada.

Des de l'Associació volem donar les gràcies a tots els col·laboradors, empreses, professionals i tots aquells que vàreu posar el vostre gra de sorra per portar a terme aquesta passada edició.

Pròxima parada: **Santa Àgueda 2027**, que de ben segur que la nova Alcaldessa ens sorprendrà amb una gran festa.

*Imma Pesarredona
Alcaldessa Santa Àgueda 2026*

La Loteria del Mercat de Calaf
c/ Sant Jaume 31 - Tel. 93 369 91 54
loteriaelmercat@hotmail.com

Bona sort!

Loteria de Nadal per a empreses i associacions
Participacions personalitzades

LOTERIAS Y APUESTAS DEL ESTADO

TALLER AGRÍCOLA NOGUEROLA

Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós

Telèfon:
973 47 35 84

JOSEP MARIA VALLS I PUJOL

UN MESTRE INOBLIDABLE A SANAÜJA

Amb la plaça de mestre sota el braç, Josep Maria Valls i Pujol va arribar a Sanaüja el gener del 1944. De seguida es va incorporar a l'escola formant en els estudis primaris tant als nois del poble com a altres que venien de la rodalia. En aquell temps l'escola era unitària, sobretot als pobles, de manera que els alumnes s'agrupaven en una sola aula i el mestre gestionava per grups els coneixements que havien d'anar adquirint any rere any. Tot i ser un poble petit va arribar a tenir fins a seixanta nens de totes les edats que comprenia l'ensenyament bàsic.

El Senyor Valls, com el coneixia tothom, era un mestre vocacional. Es va decidir a estudiar magisteri el 1940. Al seu talent natural hi va afegir l'esforç d'un noi tenaç i una excel·lent formació, de manera que va poder obtenir el títol de mestre en un sol any quedant entre els deu millors de la seva promoció.

L'octubre del 1945 es va casar amb la Maria Alsedà, de cal Balaguer.

Van tenir tres fills: la Maria Dolors, la Conxita i el Jordi.

Tant era el seu entusiasme i dedicació completa que, després de l'horari escolar, a la mateixa escola atenia a nois i noies que feien amb ell el batxillerat, el comerç, el magisteri o els calia rebre orientació per anar a la universitat. Per aquest motiu alguns alumnes l'han considerat "mestre de mestres". Tenia tanta vitalitat que als vespres, a casa seva, ensenyava a joves que treballaven durant el dia i que volien millorar el seu nivell cultural, l'escriptura o bé la lectura. Havien passat anys difícils amb la Guerra Civil i hi havia una generació de joves que poc havia anat a escola. En Josep Maria era incansable, però va poder tenir una dedicació tan intensa a la pedagogia perquè la Maria, la seva esposa, sempre li va fer costat en tot.

Al poble, per la seva vàlua, va exercir també -en diferents moments- de fiscal de pau i secretari de l'Ajuntament. Fins i tot, sense deixar mai la tasca docent, va cursar primer i segon a la facultat de Dret de Barcelona.

El setembre del 1962 la família Valls-Alsedà es va traslladar a Barcelona. A Sanaüja ho tenien tot però volien que els fills poguessin anar a l'institut i

Un grup d'ex-alumnes el dia que preparaven l'homenatge al mestre Sr. Valls, l'agost del 2005. Es van situar, aproximadament, tal com estaven a la fotografia del 1954 de la imatge anterior (Fotografia: Josep Vilalta).

després a la facultat. El Josep Maria ja va començar el nou curs en una escola de la ciutat Comtal i hi va treballar fins a la jubilació, el gener del 1984. A Sanaüja hi tenien la casa familiar i, com és natural, venien tot sovint i hi passaven les vacances. Va morir a Barcelona el gener del 2004 i la família va traslladar les restes al cementiri de Sanaüja.

En Josep Maria Valls i Pujol havia nascut a Solsona el gener del 1917. El pare era empleat de telègrafs i ell era el petit de quatre germans. Als tres anys va perdre la mare i als quinze el pare. Al set anys va començar a estudiar al seminari i el 1932 es va desplaçar a Madrid al "Instituto Nacional de 2a Enseñanza Antonio de Nebrija" on estudiaven els orfes d'empleats de telègrafs. Allà va completar el batxillerat amb notes brillants. El 1936 torna a Catalunya. Durant la Guerra Civil es va estalviar d'anar al front pels seus coneixements de telegrafista.

Els alumnes sempre l'han tingut com un exemple i una guia en moltes ocasions a la vida. Tant és així que el maig del 2006 li van retre un homenatge organitzant una trobada i posant la seva imatge esculpida sobre la llinda de la porta de la seva escola amb el text "JOSEP Ma VALLS i PUJOL 1944-1962 EL MESTRE". A les targetes per convidar a l'acte van reproduir un poema que en Ramon Valls i Pujol, un dels germans del Josep Maria, li havia escrit molts anys enrere (veure requadre).

I és ben cert que el poble de Sanaüja l'ha recordat amb respecte i estima, com tots els qui van tenir-lo de mestre.

Toni Padullés Rius

Identificació dels alumnes

- 1- Josep M Valls (mestre)
- 2- Frederic Torra
- 3- Daniel Cinca
- 4- Ramon Vilapensí
- 5- Ramon 'Cotoné'
- 6- Jaume Grifull
- 7- Joan Rius
- 8- Enric Gaspar
- 9- Ramon Potansà
- 10- Josep M. Baró
- 11- Miquel Areste
- 12- Josep M, Cases 'Cistellé'
- 13- Francisco de la Masia "Corral"

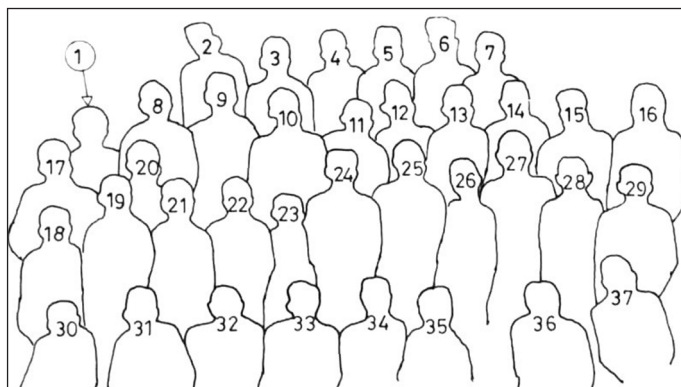
- 14- Puvia
- 15- "Bursada"
- 16- Pepe Esteve, cal "Màrti"
- 17- Josep M. Fustegueres
- 18- Joan Pera 'Tarda'
- 19- Josep Giribets
- 20- Ramon Ber naus 'Bançalé'
- 21- Toni Giribets
- 22- Joan Solsona
- 23- Toni Solsona
- 24- Miquel Jolonc
- 25- Joan Batiste 'Xuriguera'

IMPOSSIBLE OBLIDAR-TE

Que bé s'oblida tot el vast i fútil,
com bé s'oblida el dia dins la nit!
Voler, però, oblidar-te a tu, és inútil,
és impossible; per a tu no hi ha oblit.

És endebades, sí. La teva glòria
és massa llum, per semblar-me la mort.
Com més esforç, com més de la memòria vol
treure't un, més tu li ets al record.

Podrà oblidar-se, pel llegir, l'escriure.
Podrà oblidar-se el goig de tot esplai;
la primavera, el somni, el plor i el riure.
Podrà oblidar-se tot; però, tu, mai.

- 26- Manel Campabadal 'Birlotes'
- 27- Josep Vilalta
- 28- Joan M. Garganté
- 29- Fill de guardia civil
- 30- Ramon Codina 'cama'
- 31- Ramon Rius 'Toiet'
- 32- Vicenç Baró cal 'Canriu'
- 33- Antonio Caus
- 34- Amadeu Braun cal Pastorillo
- 35- Xavier Baró
- 36- Joan M. Cinca
- 37- Cuscullola 'Farines'

El mestre Josep Maria Valls fotografiat amb els seus alumnes el 1954 a l'entrada de l'escola (Arxiu del Grup de Recerca de Sanaüja)

45A CAMINADA POPULAR DE TORÀ

RUTA DEL
MIL·LENARI
DE CLARET

Aquest any portem la caminada a Claret per commemorar el Mil·lenari del poble, atès que la notícia més antiga que ens ha pervingut és un diploma de l'any 1026 amb motiu d'un judici celebrat a Claret per l'adjudicació del seu castell.

Claret és un poble cuidat, carregat d'història i que ens connecta amb el seu passat medieval, destacant-ne l'església romànica de Santa Maria. El seu interior acull una interessant làpida funerària d'un infant datada el 1292. A la plaça s'hi exposen tres sarcòfags, ossaris de la nissaga feudal del lloc. Adossada a un mur d'una casa veiem un element decoratiu medieval en un carreu que té esculpida una creu de calvari. A la part més aturonada del poble trobem les restes de l'antic castell, avui dia molt malmeses. Tot plegat són testimonis del pas del temps i protagonistes actius de la història del poble.

Ruta de la caminada (Distància 14 km): Convent, Casetes, pont de les Merites, camí dels Horts, Fontanet, font de Ternàs, Claret, Sant Donat, Torà. En-

guany no hi haurà caminada curta ja que la ruta escollida no és exigent.

Sortirem del Convent cap al pont de les Merites per agafar el camí dels Horts fins a Fontanet. Aquí ens desviem cap al camí de Figuerola fins a la font de Ternàs, on seguirem un corriol de la Trail Rural de Torà fins arribar a Claret. Un recorregut pel bosc que gaudirem especialment aquest any que els aqüífers estan saturats i baixa molta aigua per la riera de Figuerola.

Un cop visitat el poble de Claret seguirem la ruta per trobar el cap de la carena de la serra de Sant Donat. Finalment, des de l'ermita de Sant Donat, baixarem a Torà seguint l'antic camí empedrat.

Finalment, per a celebrar els 45 anys de la Caminada, l'APACT us convida a dinar un cop arribats a Torà. Tots els participants a la caminada podran gaudir d'una extraordinària fideuada a la cassola (inclosa en el preu de la inscripció).

*Associació del Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà*

Data: 26-04-2026

Hora de sortida: 9 h del Convent de Torà

Inscripcions anticipades fins el 22-4-2026, 12 euros (socis APACT 10 euros)

On-line a través de la pàgina web www.inscripcions.cat/caminada45t

Presencial: a Cal Miramunt

Recollida de dorsals: a Cal Gegó el 23 d'abril de 18 a 20 h, o el mateix dia de la caminada a partir de les 8:15 h, sempre portant el resguard.

Inscripcions el mateix dia al Convent, a partir de les 8:15 h, 15 euros, fins a esgotar dorsals.

ESPECIALISTES EN TOTS ELS SERVEIS DEL TEU IMMOBLE

**Projectes d'Edificació · Presentacions de vídeos 3D
Coordinacions de Seguretat · Topografia · Cèdules
d'Habitabilitat · Certificats d'Eficiència Energètica
Inspeccions Tècniques d'Edificis**

**Compravenda de tota classe de finques
Lloguers i permutes
Administració de comunitat de veïns
Gestions i tràmits**

www.immoplanning.es · www.ramonriba-arquitecte.cat

Rambla Segadors , s/n (xamfrà C. de les Serres) | 25210 Guissona, Lleida | Tel. 649 96 38 17

PREVICAT

2000 CORREDURIA D'ASSEGURANCES

cardona@previcat2000.com
☎ 686 975 967

COFISCO

ALFIC

Consultoria
Comptable, Fiscal
Laboral i Jurídica

Plaça de la Creu, 3 25750 Torà - LLEIDA

info@cofisco.es

93 473 317 - 93 869 16 35

SOLA

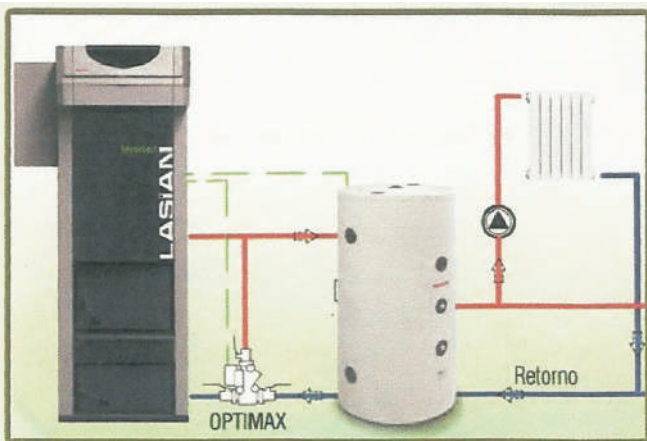
www.solagrupo.com

La sembra ben feta!

JOSEP ALARCON

Aire Condicionat,
Calefacció,
Aigua i Biomassa

Tel. 973 47 32 67
C/ Eres 17,
25750 Torà LLEIDA
jaf@viladetora.net

Llobregós informatiu

Una publicació de l'Associació
del Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà

1000 I UNA NITS CLARETIANES

En els propers anys celebrarem el mil·lenari de molts dels edificis o pobles del nostre país. La casualitat rau en una circumstància històrica inapel·lable: entre el segle X i XI es van començar a registrar les dades i els llocs per escrit, en el nostre entorn immediat, i per això estirant el fil de la història podem commemorar-ho.

Fa pocs mesos vam veure com es finalitzava la celebració dels mil anys del monestir de Montserrat, amb tota la pompa que dóna l'imaginari i la potència econòmica de l'indret.

Però ben a prop, amb uns orígens i una història molt més humil, tenim el Sant Dubte d'Ivorra, ja commemorat. Més cap al nord, un llogaret preciós que, discretament col·locat dins del nostre municipi, també espera el seu moment. Aquesta primavera, gràcies a la Caminada de Torà, molts haurem descobert que el castell de Claret també arribarà als mil anys, com la tortuga del follet Tortuga.

La història d'aquesta pedania entre Llanera i Torà, que durant anys s'esllanguia penosament com tants d'altres peces de patrimoni construït o herència immaterial cultural, ha sofert una inesperada segona joventut.

Durant la meva infantesa, el poble de Claret era un indret gairebé abandonat. Si no hagués estat per la inquietud d'algunes famílies, com les de cal Miramunt, aquest hagués claudicat, com tants d'altres. Però amb l'esforç de construir-se el propi negoci i forma de vida, alguns van mantenir la flama d'una idea bucòlica: pot reconstruir-se el poble, es pot lluitar contra el signe dels temps.

De fet, aquest exemple, aquests primers cops d'aixada en una terra que semblava cridada a ermetitzar-se, va trobar en la nostàlgia de fills,

néts i besnéts del poble un petit fil vermell que els connectava amb la seva història.

Alguns agosarats com els Ferrerics van arreglar-se la casa i s'hi van traslladar per fer-hi una nova família; mentre d'altres rehabilitaven els ossos del seu patrimoni familiar per insuflar

A Claret, alguns van mantenir la flama d'una idea bucòlica

vida a un tros de lloc que semblava un escenari d'una altra època, com una vaporosa aquarel·la de William Turner.

En un entorn on malauradament hem de plorar per masies que s'ensorren i negocis que s'apaguen, reconforta veure que a Claret poc a poc hi ha tornat una llum càlida de llar. Una llum que no només il·lumina un apartament d'airbnb de cap de setmana, sinó que arribarà a il·luminar l'escriptori on faran els deures la quitxalla d'avui, l'esperança del demà.

Roger Besora Foix

La gran nit del cinema català va arribar a la majoria d'edat i d'alguna manera podem dir que amb l'entrada al món adult, veiem com el talent català i el seu cinema cada cop està més consolidat, és més reconegut i enguany ho hem vist amb treballs nominats i guanyadors.

Aquests divuit anys es van celebrar a un dels teatres més icònics de Catalunya, el Liceu. Amb una posada en escena sòbria i elegant, la gala, que va oferir premis molt repartits, buscava celebrar el nostre cinema, tot destacant-ne la seva ànima. La van mostrar a través de cinc presentadores, vestides d'un color diferent, que representaven els colors de l'ànima del cinema.

Per molts anys als Gaudí i visca el cinema català!

Núria Bagà Solé

XVIII PREMIS GAUDÍ: CINEMA DE COLORS

EL VERMELL

(la ràbia, la passió i la venjança) va donar pas a una de les primeres vencedores de la nit: 'La Furia', a millor direcció novella per una magnífica Gemma Blasco, que mostra el dolor i la venjança (artística) després d'una violació. També a la millor actriu protagonista per una incommensurable Ángela Cervantes.

EL VERD

(l'esperança, la joventut i la sanació) on podríem dir que hi encaixa perfectament el viatge de descoberta que fa el personatge de Mario Casas a 'Molt Lluny'. Així com també podríem associar el verd a l'esperança per a un món més incluiu de 'Sorda', guanyadora sorpresa a millor direcció i a millor actor secundari per a Álvaro Cervantes. Més color verd pel curtmetratge 'De sucre' de Clàudia Cedó, sobre la diversitat funcional i al desig a una millor vida amorosa en la maduresa que tan bé reflecteix el guió d'Eduard Solà i Cesc Gay a 'Mi amiga Eva', premiats a millor guió.

EL BLAU

(la nostàlgia, el somni, la música i la tecnologia) per aquest realisme màgic on entra el personatge de Lúcia Gracia en la recerca sobre els seus pares a 'Romería', premiada com a millor interpretació revelació i per la música i el tecnicisme premiat de 'Sirat'.

EL NEGRE

(la sala en silenci i fosca, que vol parar en atenció a l'art del cinema) seria per a 'Tardes de Soledad', premiat a millor documental. He de dir, que per a mi el cinema d'Albert Serra és negre de mort, les tres pel·lícules que he vist d'ell m'han matat. Tot i així se li he de reconèixer que per damunt de tot busca l'art en el cinema i que reclama veure'l a les sales.

EL BLANC

(la suma de tots els colors del cinema, la pau i l'autenticitat) seria per 'La Frontera', que és memòria històrica contra el nazisme a les terres catalanes, premiada a millor pel·lícula catalana i a millor actriu secundària per a Bruna Cusí. També entraria per a mi en el blanc, la innocència de la mirada infantil al millor film d'animació, 'Olívia i el terratrèmol'; també l'autenticitat que encara desprèn Sílvia Munt pel cinema després de tants anys de carrera al recollir el Gaudí d'Honor Miquel Porter.

NOMEN OMEN

Nomen omen és una locució llatina que significa 'el nom és el presagi, l'auguri'. Prové de l'antiga creença que el nom que es posava anunciava el futur de l'infant o reflectia la seva personalitat. Aquesta tradició onomàstica, però, no és exclusiva dels pobles d'herència llatina, sinó que existí en múltiples grups humans. Si atenem per exemple als noms germànics, veiem que en origen tenien també un significat augural: *Ricard* [*rik* 'governant' + *hard* 'poderós' = 'governant poderós'], *Bernat* [*bern* 'ós' + *hard* 'poderós' = 'ós poderós']. Els noms germànics, a la península ibèrica, foren predominants en l'alta edat mitjana, per influx de la classe social que tenia el poder, els visigots. Tot i això, quan arribaren aquí, aquests noms, generalment ditemàtics – formats per dos mots –, ja mancaven de significat; eren meres etiquetes nominals, sense el significat original que havien tingut en les tribus germàniques antigues.

És interessant també resseguir l'antroponímia catalana, en què, a més dels predominants noms germànics, també destaquen noms amb sentit de presagi d'origen llatí. Són els casos de *Amabile* 'amable', *Abundantius* 'abundant', *Bellissima* 'bellíssima', *Bonadomina* 'bona dona', *Bonafemina* 'bona dona', *Bonefillius* 'bon fill', *Dignus* 'digne', *Honoratus* 'honrat', *Honestus* 'honest'. Esdevé palès, doncs, que hi ha hagut diferents tradicions a l'hora de posar els noms segons l'època: fa mil anys, estaven de moda els noms germànics i, en menor mesura, els augurals llatins, i la nostra tradició contemporània, en canvi, es basa principalment en el santoral.

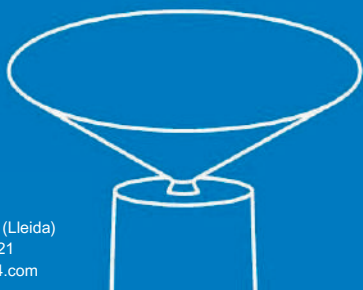
Una altra qüestió interessant és que alguns d'aquests noms passaren a designar llinatge familiar vers els segles xi-xii, quan es crearen els cognoms. A tall de context, els cognoms van originar-se per a distingir els individus, en un moment de creixement demogràfic en què els noms ja no servien com a distintius individuals. Si bé abans d'aquest moment en una població només hi havia un Bernat, un Ramon i una Amaltrut, per exemple, quan creixeren les poblacions els noms començaren a repetir-se, i per això sorgí la necessitat de distingir les persones amb un segon nom. En aquest sentit, si hi havia dos Bernats, una manera de marcar que eren persones diferents era amb el nom del pare; per exemple, Bernat Ramon i Bernat Vicens. Doncs bé, tornant als noms augurals, alguns originaren cognoms: *Benedictus* 'beneït' > **Benet**; *Bonefillius* > *Bonfill* > **Bofill**; *Bona domina* > **Bonadona**; *Bonushomo* 'bon home' > **Bonsom**; *Vitalis* 'vital, ple de vida' > **Vidal**.

Finalment, hi ha també cognoms que tenen origen en antigues expressions d'auguri o presagi però que no provenen d'un nom. És el cas de **Bondia**, **Bonmatí**, **Bonjorn**, **Bonora** 'bona hora', que semblen referir-se al dia de la naixença de l'infant. També existeix **Benages**, amb les variants *Benhages*, *Benaïges*, etc., que significava 'bé tinguis'. Per acabar, cognoms teòfors – referents a la divinitat – com **Deulovol** 'Déu el vol', **Deusnosajut** 'Déu ens ajudi' o **Deulosal** 'Déu el salví'.

Adrià Castellà Jou, filòleg

LedsC4

Vine a l'outlet
d'il·luminació de LedsC4!

Afores s/n, Torà (Lleida)
973 468 121
outlet@ledsc4.com

De dilluns a divendres de 10.00 a
14.00 i de 16.00 a 18.00

Dissabtes de 9.00 a 14.00

LES HORMONES DURANT L'EMBARÀS

A les poques setmanes de gestació, la placenta comença a produir progesterona, hormona primordial perquè tot vagi bé. A més de la progesterona, la placenta comença a produir estradiol que, juntament amb l'altra seran les dues hormones que aniran augmentant les seves quantitats durant tot l'embaràs, just fins a l'inici del part. Una de les funcions conegudes de l'estradiol és dir-li al cervell que s'ha de començar a preparar per alimentar al futur bebè. Així s'aniran augmentant els nivells de prolactina, que serà conduïda per la sang a les parts del cos de la mare, especialment les encarregades de l'alimentació del futur nadó. Els nivells de prolactina també aniran augmentant progressivament durant l'embaràs.

Cap a la meitat de la gestació, els nivells de cortisol augmenten a causa de l'activitat de la placenta provocant un augment també de l'estrès matern que, a la vegada, provoca una pujada del cortisol de la placenta. Els experts saben que, en la seva justa mesura, el cortisol

Aquest procés provoca un estat de vulnerabilitat

és beneficiós per al bebè fent que madurin els seus pulmons, els intestins, el fetge o el propi cervell. Quan hi ha una amenaça de part prematur, a vegades s'administren substàncies de la família del cortisol per accelerar el procés de maduració del bebè i aconseguir que pugui respirar per ell sol. Ara bé, també se sap que si els nivells de cortisol són elevats pot ser perjudicial tant per la mare com per al bebè. En aquests moments, la placenta fa

una feina importantíssima filtrant i regulant la quantitat de cortisol que rep el bebè. En les situacions en què la mare està immersa en un estrès matern continu, pot produir-se un augment exagerat de cortisol acompanyat d'una disminució de flux sanguini cap al bebè i, per tant, una davallada de nutrients i oxigen. Si això passa d'una manera greu i sostinguda en el temps, pot donar lloc a una reacció en cadena que acabi amb un part prematur. És com si el cos de la mare entengués aquesta situació com una maduració total del fetus i s'ha de desencadenar el part. També entén la supervivència, és a dir, si comença a haver-hi una falta de nutrients i oxigen cap al bebè, aquest ambient no és l'idoni per continuar el seu desenvolupament. A més, els nivells alts de cortisol, que la placenta també deixa passar al bebè, provoquen un estat permanent d'activació, és a dir, tant el cos com la ment del bebè funcionaran amb més estrès. No existeix una relació directa causa-efecte, però cada vegada hi ha més investigacions que conclouen amb resultats significatius, on s'observa un augment de la probabilitat de patir més estrès a la vida adulta si durant la gestació la mare va travessar per un nivell d'estrès molt elevat i mantingut.

Aquestes hormones que augmenten durant la gestació, en el postpart ha de recuperar l'equilibri i regular els seus nivells. Aquest procés provoca un estat de vulnerabilitat materna on es fa evident els malestars que es generen durant l'estabilització hormonal. Sovint aquests malestars es normalitzen i es pensa que són els que toca, però moltes vegades requereixen un acompanyament professional.

*Vanessa Pérez
Psicòloga*

SANT TORNEM-HI

Com s'ho devia fer Josep Maria Espinàs per a escriure una columna al diari durant 43 anys, cinc dies a la setmana, sumant-ne més d'11.000? M'ho pregunto sovint quan s'atansa l'hora d'escriure quatre ratlles bimestrals i no sé de què parlar. Per sort a última hora sempre surt algun tema nou... O vell. Dos dels primers escrits d'aquesta secció ("Males fites" i "Amor etern", Llobregós Informatiu, núm 99 i 100), a primers de 2020, parlaven de les desavinences frontereres entre Torà i Llobera, un conflicte que ara torna a treure el nas.

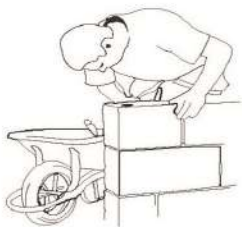
*Quanta gent sap
on para aquesta església?*

El 1988 i el 2006 un grup de veïns del nord del terme municipal de Torà (i d'una petita part del de Biosca) van sol·licitar l'alteració dels límits municipals per a passar a formar part de Llobera. Per a fer-ho s'agafaven a un article de la llei (LMRLC) que permet iniciar aquest tràmit si així ho demanen més del 50% dels habitants de la zona que es proposa segregat. Els signants eren veïns de 4 o 5 masies properes al límit amb Llobera però, a causa del despoblament de la zona, van permetre's el luxe d'ampliar el territori segregable, incloent-hi masies deshabitades i en algun cas amb residents no signants, fins a arribar als 20,49 km² reclamats a Torà (i 4,92 a Biosca). Val a dir que els propietaris de la majoria de finques incloses en la proposta van signar a favor del canvi però recordem que la llei reconeix el dret a sol·licitar-ho només als residents. Els

CONSTRUCCIONS I REFORMES

COBERÓ-TORNÉ, SCP

els paletes del Llobregós

Tel. 620 109517 - 690311965

dos processos van acabar amb Generalitat i tribunals donant la raó a Torà, i l'alteració no va prosperar. Tot continuava igual, amb Torà conservant un territori al que no donava ni els serveis mínims obligatoris, com l'abastament d'aigua o la recollida de residus, i amb els veïns encara més empenyats i, per tant, amb força probabilitats de reincidir en les seves "vel-leïtats segregacionistes".

La sentència favorable a l'Ajuntament de Torà, en comptes de tancar la carpeta amb pany i forrellat, hauria d'haver permès encetar una via negociadora amb els sol·licitants (impossible mentre durava un procés que ambdues parts esperaven guanyar) i després, en cas d'acord,

-“No ens costarà res perquè si anem a judici les costes les paga qui perd i el TSJC ja ens ha donat la raó més d'un cop”. Sí, però no tot s'acaba amb les costes judicials –els informes encarregats als experts de torn per a contraargumentar l'alteració no deuen ser pas gratuïts– i, sobretot, cal tenir present que hi ha moltes maneres de pagar. Voleu dir que és gaire bona idea estar barallant-nos permanentment amb els que han de votar a favor o en contra dels nostres interessos en organismes com el Consell Comarcal o la Mancomunitat d'Abastament d'Aigua del Solsonès? Recordeu que els problemes quantitatius i qualitatius de l'aigua a Torà s'havien d'acabar connectant amb la xarxa del Solsonès –la gran obra del

Quants dels aferrissats defensors de “no cedir ni un pam del nostre terme” saben on para el territori en litigi?

amb Llobera. En aquell moment Torà havia de haver proposat passar a Llobera només les masies dels signants amb les modificacions territorials mínimes, que com que eren gairebé totes molt a prop de la frontera podia fer-se cedint només un parell de quilòmetres quadrats. De fet el gener de 2015 l'Ajuntament de Torà va rebutjar, amb els vots dels altres dos grups, una proposta en aquest sentit dels dels pals a les rodes. “I per què hem de cedir res si sempre ens donen la raó?” Doncs per a acabar amb un problema enquistat en què ningú no hi guanya res.

Ara la petició d'alteració no la presenten els veïns sinó l'Ajuntament de Llobera i afecta 11,34 km², incloent-hi les masies dels signants de 2006 i tota la part deshabitada de l'extrem nord-oriental de Llanera i excloent-ne, a diferència de sol·licituds anteriors, la zona de Salomons, a Vallferosa. Pel que sembla la posició del consistori toranès no ha variat gens ni mica i, en comptes de buscar un acord, defensarà a ultrança la integritat del municipi, retenint per la força uns quants veïns als quals no dona cap servei, malgrat que això ho acabem pagant tots plegats.

PUOSC de l'anterior mandat– i ara que amb el canvi de comarca hem deixat de tenir veu i vot a Gestió d'Aigües de la Segarra resulta que ens la portaran des de la nostra excomarca? Sit and talk, carallots!

Per cert, quants dels aferrissats defensors de “no cedir ni un pam del nostre terme” saben on cony para Gilibets, la Torra, Sant Salvador, Mala-sang, l'Auró o qualsevol altre punt del territori en litigi?

Josep Anton Vilalta

JUGAR, JUGAR I JUGAR

El joc és una de les habilitats que tenim per aprendre a través de l'experimentació, la imitació, la curiositat i la implicació. Dit amb paraules de David Bueno* "Jugar és l'art d'aprendre a través de la curiositat i l'empoderament."

Jugar és una activitat instintiva que a través del contacte amb l'entorn permet aprendre habilitats socials, mentals i físiques.

QUÈ ENS APORTA EL JOC?

- Estimula la plasticitat neuronal, és a dir, que les connexions entre neurones varien segons què aprenem, vivim o practiquem.
- Facilita la integració de noves informacions i habilitats que aprenem.
- Activa sistemes de recompensa, és gratificant.
- Fomenta la resolució de problemes, estimula la creativitat, la capacitat de trobar idees diferents per a una mateixa situació, la col·laboració, l'adaptació a diferents situacions i processos d'abstracció.

LES VEUS DE LA VALL - PEDAGOGIA

Jugar facilita l'aprenentatge per repetició, sigui perquè és divertit o perquè es vol fer cada vegada millor i no sempre exactament igual, ni de la mateixa manera donat que hi participen l'atzar i altres persones.

Hi ha moltes classes de jocs, però fixem-nos en el joc lliure i espontani (entès com el que no hi intervé cap adult) i que combinat amb l'activitat física estimula la resiliència, que és la capacitat d'afrontar situacions desfavorables, de risc o adverses, d'adaptar-se o sobreposar-s'hi i recuperar-se, al mateix temps que se'n treuen aprenentatges per continuar creixent. Aquesta capacitat, la resiliència, a més de mantenir l'estabilitat emocional, també fomenta una bona disposició per veure les adversitats com oportunitats per créixer i millorar personalment.

Per això cal que els infants i adolescents gaudeixin de temps no programat per descobrir, per si mateixos, altres interessos mentre van modelant la seva personalitat.

Els infants que juguen lliurement juguen molt més que els que es troben sota la supervisió d'un adult (encara que sigui en la distància) i tenen molts més amics, són més creatius, són més hàbils socialment i físicament. Fins i tot, quan hi ha certa permissivitat en jocs més arriscats, en arribar a l'adolescència i més enllà, els resulta més fàcil gestionar l'estrès, són més resolutius, avaluen els riscos o reptes de les situacions que se'ls presenten. Aquesta permissivitat en situacions quotidianes de cert risc (anar sols a l'escola, fer un encàrrec, jugar sense adults presents...) fa sentir millor els infants i augmenten el seu grau de satisfacció.

El joc lliure i espontani reforça la percepció de control de les accions i activitats que fa un mateix, això afavoreix una millor gestió de

les situacions sobrevingudes, disminuint-ne l'ansietat i l'estrès. Fins i tot se'n podria arribar a gaudir com a repte.

Així doncs, allunyem els nostres fills de les pantalles i deixem pas al joc lliure.

**David Bueno és Doctor en Biologia, fundador de la Càtedra de Neuroeducació UB-EDU1st i professor i investigador en la Secció de Genètica Biomèdica, Evolutiva y del Desenvolupament de la Universitat de Barcelona.*

Montserrat Miquel Andreu
Pedagoga Col. Copec: 969
www.uncopdema.cat
www.facebook.com/uncopdemaguissona
www.instagram.com/uncopdema
www.hellomomi.com
www.instagram.com/hellomomi

Construeix un hàbit d'estudi en 30 dies!

Descobreix el **Mètode MOMI** i reforça els continguts escolars mentre crees **un hàbit d'estudi!** Creat per **Montserrat Miquel Andreu**

Tota la col·lecció a www.hellomomi.com

BENVINGUDA PRIMAVERA

Hauria de ser una bona notícia. Ha plogut bé, lluny de la cançó d'en Raimon, i hem passat un hivern una mica gris però sense glaçades que ens trenquin l'ànima. Si el Llobregós fos un planeta, podríem dir que arribem dignament a les portes de l'estiu. Fins i tot a l'església hi tenim bancs nous: més lletjots que els antics, sí, però almenys no es corcaran. Tot sembla indicar que, si el Llobregós fos un planeta, la vida hi continuaria amb una certa normalitat. Però el Llobregós no és un planeta, i nosaltres tampoc vivim fora del món.

La primavera s'obre pas amb una nova guerra, una més, que enfronta un imperi que mostra símptomes evidents de fatiga amb una civilització mil·lenària acostumada a resistir. L'Iran actual és hereu d'una de les continuïtats històriques més llargues del planeta. Des de l'antiga Pèrsia, aquest territori ha estat conquerit per macedonis, àrabs, mongols, turcs o potències europees, i fins i tot ocupat parcialment per britànics i soviètics durant la Segona Guerra Mundial. I tanmateix, la identitat persa ha sobreviscut a tots ells. Pocs pobles poden dir que, després de ser envaïts tantes vegades, han acabat culturalment influïnt els seus conqueridors. En aquest sentit, Iran no és una anomalia de la història: és la història mateixa recordant-nos que els imperis passen, però les civilitzacions persisteixen.

CEMENTS
AÏLLANTS
PVC
BIGUES
FERRETERIA

BANYS
CUINES
RAJOLES
GRIFERIA
LLARS DE FOC

Les Veus
MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ

C/TRA. DE CALAF, 1
POLÍGON INDUSTRIAL L'AGUDA
25750 - TORÀ (LLEIDA)
TEL. 973 473 125
HOLA@MATERIALSVEUS.CAT

**Taller SANTI
SANAÜJA**

C/tra. Guissona, s/n
Tel. 973 47 61 31
Mòbil. 636 32 86 16
25753 SANAÜJA (Lleida)

Occident tendeix a pensar els conflictes en terminis curts, com si la guerra fos una operació logística amb data de tancament trimestral. Però Iran pensa en dècades, fins i tot en segles. El país ha construït una estratègia de resistència basada en profunditat territorial, xarxes d'aliances regionals i una cultura política que assumeix el conflicte com una constant històrica. No és casualitat que totes les grans potències que han intentat dominar aquesta regió hagin acabat descobrint que l'Orient Mitjà no es deixa redissenar com un powerpoint.

recent: britànics, soviètics i nord-americans hi han comprovat els límits del poder militar quan la realitat social i cultural no encaixa amb els plans de despatx. Iran és una escala molt més gran d'aquesta mateixa lliçó.

I Israel? Fidel a una lògica tan antiga com la mateixa civilització, la del "ull per ull, dent per dent" – principi jurídic de proporcionalitat ja formulat al Codi d'Hammurabi fa gairebé quatre mil anys i incorporat posteriorment a la tradició bíblica – continua responent a cada atac amb

Si el Llobregós fos un planeta, la vida hi continuaria amb una certa normalitat. Però el Llobregós no és un planeta, i nosaltres tampoc vivim fora del món.

Els Estats Units continuen sent la principal potència militar del planeta, però la seva capacitat d'imposar ordres geopolítiques unilaterals és avui més limitada que fa vint o trenta anys. Rússia està atrapada en el seu propi laberint ucraïnès, la Xina observa i calcula, i Europa – com gairebé sempre – arriba tard i dividida. Mentrestant, Iran ha convertit la seva debilitat aparent en una arquitectura de dissuasió asimètrica: milícies aliades, capacitat balística, pressió sobre rutes energètiques i una opinió pública interna acostumada a viure sota pressió externa des de fa dècades.

La història ens recorda que hi ha territoris que funcionen com trampes per a la impaciència dels imperis. Afganistan n'ha estat l'exemple

una escalada que pretén restaurar la dissuasió però que sovint amplia el conflicte. El problema d'aquesta lògica és que, aplicada en un entorn d'equilibris fràgils, converteix la proporcionalitat en una espiral.

La primavera arriba, sí. Però ho fa amb la sensació que el món s'assembla cada vegada menys a aquell lloc on els conflictes es resolien amb diplomàcia i cada vegada més a un escenari on els actors es preparen per a un temps llarg d'inestabilitat. I nosaltres, des d'un racó aparentment tranquil del mapa, continuem descobrint que la geografia no ens protegeix de la història.

Jordi Prat i Morgades

- # jardineria
- # manteniments
- # gespa natural i artificial
- # podes
- # instal·lació de reg
- # plantes i accessoris a l'engros
- # tancaments metàl·lics i de fusta
- # tractaments fitosanitaris
- # treballs amb fusta
- # venda de sal

Igualada - Catalunya central

www.calhuguet.cat @roger@calhuguet.cat 655 633 520 93 625 51 43

SANT JORDI, EL DIA DE L'AMOR... PER LA LECTURA

Quatre dies i Sant Jordi, tu. El temps passa més ràpid que el Trump canviant d'objectiu militar. Sempre he dit que aquest paio és del-iran-t. També és el dia internacional de la hipocresia, perquè tothom fa veure que és lector. Catalunya es converteix en un país ple d'intel·lectuals sobtats. Gent que l'únic llibre que ha obert en tot l'any és el manual de la rentadora, aquell dia va passejant pels carrers del poble amb una novel·la shakespeareana sota el braç com si fos Umberto Eco. Perquè Sant Jordi té una pressió important: comprar el llibre perfecte. Ha de dir alguna cosa sobre tu, sobre la persona a qui li regales, sobre la relació que hi tinguis, sobre els seus gustos... Jo ho tinc clar, abans de comprar qualsevol llibre passo un formulari per Whatsapp com si fos un test psicològic. I d'allà trec conclusions: que li surt que li agrada d'intriga, compro el llibre de "Crims"; que li surt que li agrada d'aventures, "7 anys al Tíbet"; que li agrada la comèdia, "La Biografia de Mariano Rajoy".

Hi ha gent que va directament a la llibreria a veure què troba. Tu hi entres i et quedes mirant les prestatgeries com si fossin un quadre de Dalí: tot té sentit, però tu no l'estàs entenent. Vas passant llibres, un darrere l'altre, amb cara d'interès, fent veure que valores opcions... però per dins estàs més perdut que el Victor Font a Luz de Gas. Comences a mirar títols. Si el títol és llarg i complicat, penses: "Això és cultura". Si és curt, penses: "Això és massa fàcil, semblarà que no m'he esforçat". Després mires la fotografia de la portada: si surt una dona o un home mirant a l'horitzó, és drama; si surt un bosc amb boira, és assassinat; i si surt un polític amb cara de corrupte... és "La Biografia de Mariano Rajoy".

Després llegeixes la contraportada, que és el lloc on tots els llibres semblen bons. És el tràiler del llibre però escrit. Allà tot és "una història captivadora", "una trama que et mantindrà en suspens"... És com els perfils de Tinder: sobre el paper tot és espectacular, i després dius que no n'hi ha per tant.

Però això no és tot, hi ha un altre moment clau: la dedicatòria. Perquè clar, no pots regalar un llibre sense escriure-hi alguna cosa. Has de posar una frase profunda, emotiva... però tampoc massa intensa, que sembli que estàs demanant matrimoni. I acabes escrivint coses tipus: "Per molts més Sant Jordis junts". Que és una frase tan ambigua que serveix tant per la teva parella com pel teu barber. I vigila amb la

dedicatòria, perquè això és per sempre. El llibre potser no el llegiran, però la frase queda allà. És com un tatuatge, però amb menys alcohol i més faltes d'ortografia.

Però el millor de tot és el que passa després de Sant Jordi. El llibre passa per tres fases molt clares:

- El deixes a la tauleta de nit amb tota la il·lusió del món.
- El mous a una prestatgeria perquè "ja el llegiré".
- I al cap de sis mesos el trobes i penses: "Això qui m'ho va regalar?"

I aquí ve la part més dura: no el pots llençar. Perquè és un regal. I els regals no es llencen. Es guarden. Com els tappers de la teva mare o els contactes del mòbil que no saps qui són però et fa cosa esborrar-los. Per cert, tinc un tal Ramon de Caramelles, qui ets?

En el fons, Sant Jordi és una cosa preciosa. Regalem llibres, compartim cultura, omplim els carrers... però també és una mica teatre. Un gran espectacle on tots fem veure que llegim més del que realment llegim. I escolta, potser sí que és una mica hipòcrita... però entre això i regalar una tassa amb "My Love", jo em quedo amb el llibre. Encara que no el llegeixi mai.

Sergi Torrecasana

LA PRIMAVERA LA SANG ALTERA

Amb la primavera augmenta la lluminositat i la temperatura i a molts els bull la sang i d'aquí el títol. Fa quatre dies que vam entrar a la primavera, estació de color, de llum, de tranquil·litat i harmonia però també enguany, per culpa de com roda de malament el nostre món aquest 2026, de molts dubtes i moltes incerteses. El nostre planeta Terra és hores d'ara un polvorí a punt d'esclatar i ja hem vist com ha anat el que portem d'any i sobretot el passat mes de març amb l'enfrontament entre varis països al Pròxim Orient. Massa conflictes i guerres en molts llocs del món i els que manen estan més alterats que mai i en qualsevol moment pot arribar la sang al riu o iniciar-se una guerra global de molt difícil pronòstic.

Estem en mans d'uns dirigents polítics que segueixen remenant les cireres a la seva manera sense escrúpols ni miraments de cap mena, i a aquesta colla sí que també els bull la sang de les venes i l'odi es reflexa en la seva mirada, i de ben segur no és perquè estiguem en plena època primaveral, res de tot això. Estan ansiosos de poder i tots sabem que hi ha massa interessos comercials, estratègics, socials, territorials, polítics i d'altres que fan que hores d'ara no es pot descartar que passi res greu. La globalització fa que tots siguem vulnerables i si en passa una de grossa, tots en rebrem les conseqüències i no hi haurà cap país que se salvi. Hi haurà bastó per tothom, i és clar, si passa alguna cosa hi haurà molts morts innocents i res tindrà cap mena de sentit.

No anem bé i com que ja fa molt temps que tot penja d'un fil, tot pot petar en un tres i no res. Estem ben apanyats i el més fotut és que tots nosaltres poc hi podem fer i només ens ho podem seguir mirant des de la distància. Tots voldríem viure tranquils, immersos en les nostres rutines i en pau, però com que els ciutadans de carrer no pintem res, ni decidim

res i la nostra estimada Terra segueix en mans de quatre, ho tenim tot bastant complicat i el pessimisme es palpa en l'ambient.

En aquests moments presents tan incerts sembla que els que fan i desfan se'ls ha anat l'olla per moments i tot pot succeir. Crec que ni jo ni ningú sap si en passarà alguna de seria a curt termini. Potser els que remenen el "potarro", que són en aquests moments els que els hi bull més la sang i estan més alterats, sí que ho saben. Ja es veurà. Bé, de moment haurem d'esperar a veure si el que resta de primavera s'aclareix el temporal on estem immersos tots els habitants d'aquest planeta i tot torna per fi a la normalitat o pel contrari encara la cosa pot anar cap a pitjor els propers mesos. Esperem que no, si us plau.

Josep Verdés

LA CUINA DEL LLOBREGÓS

CASSOLA DE POLLASTRE

Preparació

Escalfeu l'oli i sofregiu l'all, la ceba i el tomàquet, a foc mitjà. Quan la ceba estigui transparent afegiu-hi el pollastre i la patata. Cobriu d'aigua i, si es vol, esmicolar la pastilla de brou de pollastre, tancar i coure a foc baix fins que la patata estigui tova. Afegiu el pebrot, la pastanaga, els pèsols, la mongeta verda rodona i la crema de llet, salpebrar i deixar a foc lent fins que la verdura estigui tendra. Serviu-lo amb formatge ratllat a sobre i julivert empolvorat.

Ingredients

- 5 pits de pollastre desossats i tallats a trossos petits
- 2 cullerades d'oli d'oliva
- 2 dents d'all triturat
- Una ceba vermella petita ratllada
- 3 tasses de tomàquets vermells pelats i picats en quadradets
- 1,5 lliura de patata per a sopa picada en quadradets
- Un pebre vermell gran picat en juliana (tires)
- Una tassa de pèsols (frescos o congelats)
- Una tassa de pastanaga tallada a tires
- Una tassa de mongetes rodones tallades a trossos
- Una llauna de nata per cuinar (250 ml)
- Formatge parmesà ratllat
- Julivert picat al gust
- Sal i pebre al gust

Opcional: una pastilla de brou de pollastre

Zully Stella Canaval Tobar, de Massoteres

Soc colombiana de naixement. Fa 18 anys vaig arribar, per motius de feina, a la comarca de la Segarra, a la vila de Guissona. Ens va agradar molt la tranquil·litat d'aquesta zona, els seus paisatges i la seva gent. Així que, ara fa quatre anys, juntament amb el meu marit i els dos fills, vam decidir establir-nos a Massoteres de manera permanent. Des de l'adolescència que m'agrada molt la cuina, experimentar amb receptes i practicar noves propostes. M'agrada cuinar per a la família i els amics en les meves estones lliures dels caps de setmana. Us vull compartir una recepta senzilla, fàcil de fer i en poc temps, amb productes que podem trobar quasi sempre a la nostra nevera. Espero que us agradi!

CAI GUATLLES

Bolsos – Complements
Corseteria – Plata – Relloges

  montse.solebonet

c/ Nou, 1 - Torà
Tel. 973 473 485

Enriqueta S.C.P.

perruqueria **unisex**

C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 - TORÀ (Lleida)

Av. Generalitat, 10
25310 AGRAMUNT
Tel. 973 39 23 11
www.mecanicasin.com

Mecànica Sin Agròndustria
Servei oficial
NEW HOLLAND

EXCAVACIONS DUOCASTELLA

OFICINA CASTELLTALLAT
93 743 30 52 - 973 47 31 63
Cal Marquet de Castelltallat
08263 Sant Mateu de Bages

OFICINA CABRIANES
93 876 06 25
C/ Caseta d'En camp
08650 Sallent

www.excavacionsduocastella.com

 664 61 00 53   @excavacionsduocastella

EXCAVACIONS, OBRA CIVIL, RESTAURACIÓ I REHABILITACIÓ, CAMINS,
ESCULLERES I MURS DE PEDRA, TREBALLS FERROVIARIS, GESTIÓ FORESTAL I
AGRÍCOLA, REORDENAMENT MEDIOAMBIENTAL I EMERGÈNCIES

*“No t'oblidis mai de
somriure, perquè
el dia que no
somriguis serà un
dia perdut”*

Anuncia't al Llobregós

La teva publicitat pot anar aquí

Tot l'any: 48,00 € (IVA inclòs)

Isaac Soteras

INSTAL·LACIONS, LAMPISTERIA
I MANTENIMENT

c/ Sense Cap, 9 - 25750 Torà
T. 625 53 17 43
E-mail: isaacsoteraslampista@hotmail.es
 Lampisteria Isaac Soteras

Jordi Clavier

Fuster ebenista

**Mobiliari a mida, portes, parquet,
cuines, revestiments de paret
persianes, mosquiteres,
reparacions...**

649 029 827

www.fusteriaclavier.com
info@fusteriaclavier.com

SOM LLAVOR
SERVEIS INTEGRALS DE JARDINERIA

658 55 03 76

BLAI GABINET DE SERVEIS, SL

PONTS - TEL 973 460 500
TORÀ - TEL. 973 473 155

**GESTORIA
ASSEGURANCES**

**LABORAL-FISCAL
COMPTABILITATS**

**TORRE DE
VALLFEROSA**
NOVA VISITA!

Visita regular cada
diumenge a les 11h

Entrades ja disponibles a
entradessolsones.com

SOLSONA
experience

Contacta per a
més horaris i grups particulars

Hostal de Pinós

973 473 062 - 687 528 057

Pl. del Santuari, s/n
25287 Pinós

www.restaurantdepinos.com

(Dimarts tancat, excepte festius)

El detall
Floristeria

☎ 655 511 655

📷 @floristeria_al_detall

✉ floristeriaaldetall@floristeriaaldetall.cat

📍 Plaça de la Creu, 10, 25750 Torà, Lleida

PERRUQUERIA

M^a **RME**

DONA-HOME

Plaça del Vall n° 8, TORÀ
Tel. 973 473 106

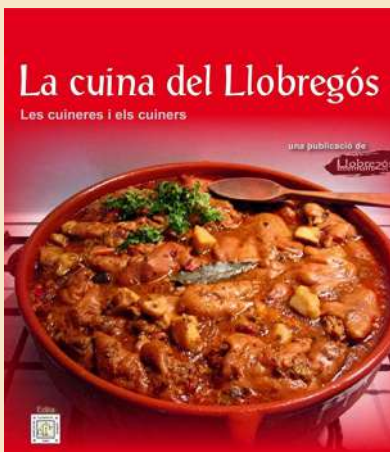
**MUSEU DE LA FUSTERIA
CAL VENTURETA**

Pça.Hostal, 6 - Torà

Tel. 973 473 328 - 606 876 646

LLOBREGÓS
informatiu

**Prensa
Comarcal
rigor i
confiança**

La cuina del Llobregós

Les cuineres i els cuiners

una publicació de
Llobregós

FUNERÀRIA DE TORÀ I COMARCA

J.TORNÉ

Servei permanent 24H

973 39 08 62

Representant **JAUME TARRUELLA**, Plaça La Font, 10 Tel. 973 47 34 23
TORÀ

Servei de sales de vetlla, trasllats, incineracions, serveis per a totes
les companyies d'assegurances i particulars, etc...

PERRUQUERIA UNISEX

MARIÀNGELS

mòbil: 616 129 467

Especialitat en metxes

C/ Major, 8 • 25753 SANAÛJA

**TALLER
MECÀNIC R. R.**

REPARACIÓ I VENDA DE

• COTXES • MOTOS • BICICLETES

• MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19

☎ (973) 47 33 27

25750 TORÀ (Lleida)

Bar la Volta
Entrepans - tapes
plats combinats

Pl. Major 21 - Sanaüja

Pintura decorativa interior i exterior

**Restauració de mobles, portes,
persianes, làmpades...**

Josep M^o Tasies
pintura i decoració

973 473 303 - 620 802 193

C/ Sant Jaume, 2

25750. Torà (Lleida)

**Col·locació de parquet,
friso, paper, panells de fusta
i panells d'imitació pedra**

joanjo84@gmail.com

HISTÒRIES DEL LLOBREQÓS

SANAÜJA

Fa 100 milions d'anys SANAÜJA era al fons del Mar de Tetis. Per això es troben tants Fòsils Marins a "La Canaleta".

EL CASTELL de Sanaüja data del segle X. Al 1583 va ser-hi ordenat sacerdot Sant Josep de Calassanç. Fundador de l'Ordre de les Escoles Pies.

L'ESGLÈSIA de SANTA MARIA de Sanaüja és d'estil Gòtic. Amb modificacions de l'època del Renaixement-Barroc.

EL PONT MEDIEVAL de Sanaüja data dels segles XIV-XV segons diverses fonts.

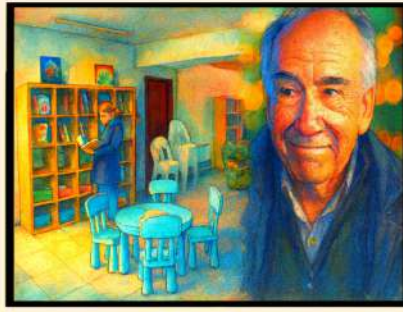
EL CONVENT d'Agustins del Pla de Sanaüja, és del segle XVIII.

La col·lecció d'ESTELES FUNERÀRIES DISCOIDALS és una de les més rellevants de Catalunya. Datan entre els segles XIV-XV fins al XVIII.

Les famoses PISCINES de Sanaüja són el gaudi Estiuenc tant de Visitants com de Sanaügenscs.

La BIBLIOTECA MUNICIPAL és autogestionada. I porta el nom de Joan Margarit. Poeta nascut a Sanaüja.

No et pots perdre LES FIRES DE SANAÜJA: LA FIRA DEL FOC, LA FIRA DE LA PURÍSSIMA, EL FLEA MARKET, LA FESTA MAJOR !!!

"SANAÜJA SOTA LA PLUJA DE COLORS"
ESTIU 2026
Ho has de VEURE !!!
Ho has de VIURE !!!

ELS MOTS ENCREUATS DEL LLOBREGÓS

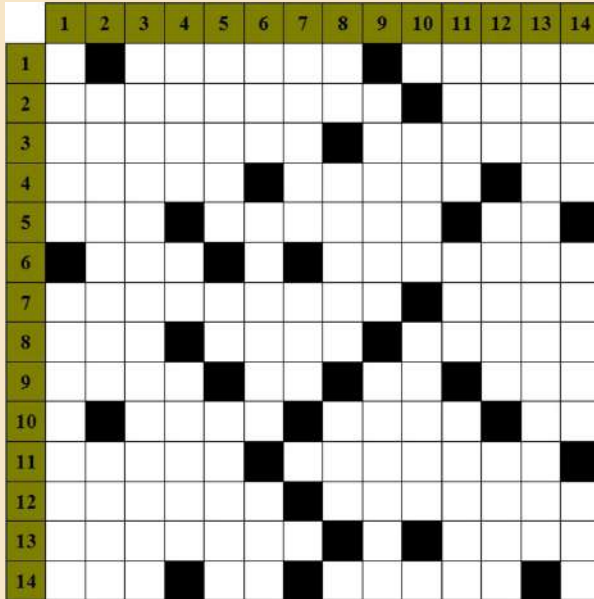
FET PER JORDI VILAGUT

HORITZONTALS

1. Una tònica a Torà. Grup de persones que s'uneix per a una acció violenta i que no aconsegueix satisfacció. En sol sortir satisfeta de cal Jaumet.
2. Defineix prou bé la brutícia provocada pels fems dels cotxos. Lligat sense roba.
3. Faria sortir, per exemple un botó. Orava a l'Aguda.
4. El cor dels modernistes. Tros petit que trobem a tota moderna. Quatre romans que ens saluden a Ivorra.
5. La part més identitària del soci. Solquen les terres del Llobregós. La ferma convicció d'en Fermí.
6. En va caure força aquest darrer hivern. La roda de Massoteres. De tan delicats, s'han posat d'esquena.
7. Aquest mes se celebren a Ivorra. No alcem del tot.
8. Esquerra Democràtica de Catalunya. Virtuts que reps perquè estàs girat. Salta sense control per obtenir maltasa sense límits.
9. Serveix una falta i pot ser llanera. La part del tractor que no va al teatre. Llar sense límits. La part més creativa en una carta de l'Antoni Torreguitart.
10. Sonora a Isaac, sorda a Soteras. Esquerps. Escarpes sense entitat. Si s'afegeix a segar, emergeix la comarca.
11. Discernir sense la part més rodona. El cor de les magnòlies.
12. Fan moure els pistons amunt i avall. Torà i Biosca l'abandonaren ara fa tres anys.
13. Mig ressuscitaríem. Repetida, identifica un taller mecànic de Torà. Ho comencen a fer les orenetes en aquesta època de l'any a les nostres contrades.
14. Tenia entitat com a lloc per guardar el farratge i batre les messes. Els límits del Solsonès. El seu mercat és llegendari. Al capdavant de Biosca.

VERTICALS

1. Pel·lícules a les quals podien accedir la canalla al cinema Recreo. El dels porxos de la plaça Major de Sanaüja ha merescut recentment un premi.
2. Torronada escapçada. La riera no acaba de fluir del tot.
3. Prova de fer oblidar en Francesc Novell (primer nom i primer cognom).
4. En aquest lloc. Per què tenen un altre sentit. Excrescències que es formen en algunes llavors com a conseqüència del desenvolupament del funicle després de la fecundació.
5. La de Sant Gilvestre tanca l'any a Torà. El pronom que més es fa servir. Confies en un magatzem toranès de materials per a la construcció.
6. La part més occidental de Ceilan. De tan calents, esdevenen lluminosos. Repetides a Massoteres.
7. De tan enutjada, si es posa estirada només es veu la part de la dreta. El deu nòrdic de Torà. A les portes d'Ardèvol. Si abandona la colla, ja pot cuinar.
8. Mitja oïda que demana confirmació. Desdejunes a mitges i panxa enlaire. Cegues que només veuen els consonants. Si surt de la finca, es torna suau.
9. En tenen tots els arbres i plantes d'una escola solsonina. Llanera per als castellans.
10. La part menys poètica de la prima. Pensi sense cap. Gorra amb la visera al darrere. Econòmicament, no convé que marxi de Claret.
11. Serveix per agafar i no es cansa. Francès. Orografia gens accidentada que defineix Sant Guim.
12. Despullada. Cal que la piti l'àrbitre. Compri de manera capgirada.
13. Mossèn que deixà una profunda petjada a Sanaüja (nom i cognom).
14. Atàvic però sense romans. La part més celebrada d'Enfesta. En aquest precís instant.

7 DIFERÈNCIES

Il·lustració inspirada en l'article
"Festa del Brut i la Bruta" (p.20-23)

ACUDITS I REFRANYS DE L'ANTÒNIA

ACUDITS

Al Japó van fer una màquina que atrapa lladres, 20 en menys de 15 min. La van portar a Alemanya, i en menys de 10 min. la màquina va caçar 15 lladres. I la van portar a Espanya, i en menys de 5 min... van robar la màquina!

- Josep, m'he comprat un sonotone que és la pera: té wifi, bluetooth ...
- Ah, sí? Estava d'oferta?
- Un quart de dotze.

- Pare, l'entrenador ha dit que soc garantia de gol.
- Que bé, sempre he volgut tenir un fill davanter.
- Soc el porter...

ENDEVINALLA

Una senyoreta que va al mercat, la cueta verda i el vestit morat.

ELS HOMES D'ARDEVOL

Mirant les rodalies d'Ardèvol veig el cel blau i cristal·lí d'aquesta terra del Solsonès que mulla la boira al matí.

Majestuosa i de molta història s'aixeca una torre al mig de la plaça que, segons diuen els documents, els homes d'aquí amb la suor van fer alta.

Les dones ja en tenen el títol que són les més bones del món, però els homes d'aquesta terra de totes les contrades els millors són.

Tot just apunta l'albada, en cada branca hi ha un ocell, ja surt a treballar el jove, ja surt a treballar el vell.

Uns homes fermes, forts i valents, amb la pell cobrada i dura, capaços de treballar de sol a sol i, si convé, amb claror de lluna.

Homes i joves treballen per fer el poble més gran, porten l'ànima a les venes, amor i força a la seva sang.

El capellà diu missa i ajuda a la gent, l'avi porta l'aixada i l'aixadell, les eines d'aquesta terra no s'omplen mai de rovell.

Ardèvol té la seva vida, té el seu cor i el seu cervell, cada llavor fa cent plantes i a l'institut va el jovent.

De granges n'hi ha moltes amb tota mena de bestiar, cereals, fusters, senyors si pagesos, i un restaurant de bon menjar.

D'aquí i d'allà tots som una família, tant si fa sol, neva o fa vent, i per tota Catalunya es parla del vostre pessebre vivent.

Si un dia vols venir a donar una volta per aquest poblet tan acollidor, entra-hi, escalfa't, riu, menja, beu i demana que al raconet d'Ardèvol hi ha de tot.

Antònia Balagué

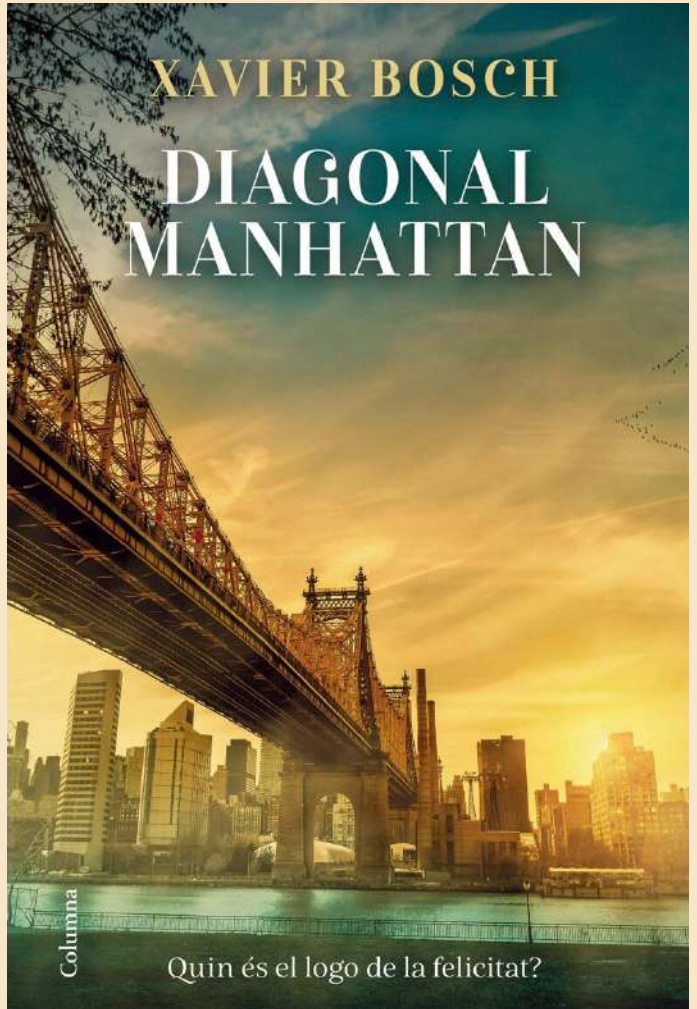
LLIBRE RECOMANAT

Xavier Bosch (Barcelona, 1967), reconegut periodista d'una llarga trajectòria, és autor de deu novel·les i de dos reculls de contes. La seva darrera novel·la, "Diagonal Manhattan", fou el llibre més venut el Sant Jordi del 2025.

Es tracta d'una història sobre el món de la publicitat, ambientada l'any 1989, que transcorre entre la Barcelona preolímpica i Nova York. La protagonista, Edda Leveroni, filla d'un publicista d'èxit a Barcelona, fa 21 anys i rep com a regal una estada de treball a la prestigiosa agència de Bianca B. Miller a Nova York. A Manhattan, en una agència de publicitat on només treballen dones, s'haurà d'espavilar i intentar obrir camí en un nou món.

Entre Barcelona i Nova York, la novel·la tracta diverses històries personals, amb secrets amagats i confessions, dins d'un món competitiu i descarnat com pot arribar a ser el de la publicitat. Amb el seu estil propi, Xavier Bosch retrata uns personatges complexos, que mantenen uns diàlegs vius, en una època i uns contextos que l'autor demostra conèixer abastament.

"Diagonal Manhattan és una invitació a les segones oportunitats i una aposta radical per la llibertat". Un llibre que us captivarà des de les primeres pàgines i us enganxarà fins al final.

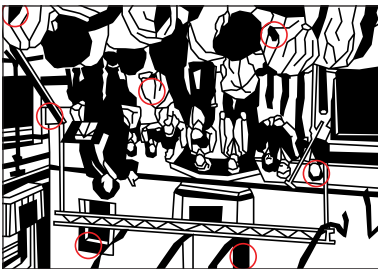
Diagonal Manhattan

Xavier Bosch

579 pàgines

Columna Edicions (2025)

Dani Vidal

Endevinalla:
ALBERGINIA

SOLUCIONS
DELS PASSATEMPS

UNA FOTO PER RECORDAR

Qui són?

- 1 Anita Freixas
- 2 Imma Duocastella
- 3 Llúcia Titó
- 4 Ramona Riera
- 5 Encarnita Díaz
- 6 Maria Fustagueras
- 7 Pepita Pulido
- 8 Rosa Farrés
- 9 Pedro Marín, el mestre
- 10 Ramon Closa
- 11 Encarnita Garcia
- 12 Teresa Maria Rosich
- 13 Maria Antònia Rosell
- 14 Asunción Díaz
- 15 Josefina Vilamú
- 16 Maria Morros
- 17 Maria Teresa Testagorda
- 18 Maria Cos
- 19 Maria Dolors Noguera
- 20 Josep Fustagueras

Castellfollit, Dijous Llarder 1964

A l'escola de Castellfollit, el Dijous Llarder era una gran festa. Cada any ens desplaçàvem a alguna de les masies de la vall del Llobregós. Havíem anat a cal Valentí i diverses vegades al Molí d'Enfesta. Aquest any, però, va ser especial, vam anar a cal Vivenda (així era anomenada la masia de Castellanes, pel fet que els seus masovers havien vingut de la masia de cal Vivenda de Calonge de Segarra). La masia està situada al sud del terme de Castellfollit, a l'indret de les Enfeixes. Els mestres, Pepita Alsedà, Pedro Marín i el mossèn Joan Gassó, de tarannà proper i afable com ells, van preparar un dia inoblidable. Els infants de l'escola, dels més petits als més grans, joves del poble, les mares, i tota la gent que s'hi va voler afegir. La família Cos Casellas, estadants

de la masia, ens va rebre amb els braços oberts i també hi va participar. Hi vam passar el dia entre jocs i gatzara, i el ruquet de cal Maguit, que va pujar els estris i les menges necessàries per fer un bon dinar, va ser la nostra novedosa atracció. Nens i nenes compartint jocs, i una anècdota: el Joan Cisquella, tot jugant es va trencar el braç i el mossèn Joan el va portar al metge a Calaf amb la seva moto.

En aquesta foto, un petit grup al costat del ruquet de cal Maguit, amb el mestre Pedro i el Ramon de cal Naló asseguts damunt seu. Sí, una foto pel nostre record.

Maria Morros (Arxiu cal Morros)

Fonts informatives:
Francisco i Maria Cos, Joan Cisquella i Maria Dolors Noguera.

Des de 1928 al seu servei

VILAMU

TALLER DE MARBRE MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

RECENT INCORPORACIÓ
Camió Grua & Talladora Marbre CNC

info@vilamu.com | www.vilamu.com

Ctra. d'Andorra, 14 - 25750 TORÀ

☎ 973 473 061 📞 639641948

Segueix-nos

JOLONCH MATILLAS, C.B.

CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

A l'hivern... Núria

**TORÀ I
QUERALBS**

*Juntts per nostre natura,
cultura, festa i tradició*

Agermanament amb Torà

Hostal Jaumet

Més de 100 anys fent cuina casolana

Fundat el 1890

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
 Tel. 973 473 077
 Fax 973 473 081
 25750 - TORÀ (Lleida)
 www.hostaljaumet.com
 info@hostaljaumet.com

- REPARACIÓ GENERAL
- GRUA PERMANENT
- TAXI

Taller

TORANÈS

d'A. FERRER

COMPRA I VENDA DE VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

Ctra. Andorra S/N Tels.: 973 473 080 - 607 559 909
 25750 TORÀ (Lleida)

www.casamagi.com

Plaça de la Creu, 7 TORÀ - Tel. 973 473 051 - comercial@casamagi.com

COALIMENT
 compra saludable

MASCULÍ ~ FEMENÍ ~ INFANTIL

C/ Notari Josep Faus, 5 Tel. 627970213 GUISSONA
gimnasnovaforma@hotmail.com www.gimnasnovaforma.com

40 anys
 cuidant el vostre benestar!

↳ Sense matrícula!

↳ Obrim els dissabtes al matí.

↳ Inici de les activitats al setembre.

↳ Rutines i dietes personalitzades gratuïtes.